

Fundusze
Europejskie

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Ocena realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego
2020 ze szczególnym uwzględnieniem roli Regionalnego
Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata
2014-2020 w osiągnięciu jej celów rozwojowych

ZAŁĄCZNIKI

Gdańsk, kwiecień 2017

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	2
Załącznik nr 1. Materiały i publikacje wykorzystane w badaniu	3
Załącznik nr 2. Lista respondentów IDI/ITI	5
Załącznik nr 3. Studia przypadków	6
1.1 Pomorski Trójkąt Wiedzy.....	6
1.2 Pomorski Broker Eksportowy	10
1.3 Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej	15
1.4 Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynku pracy.....	20
1.5 Pomorskie e-Zdrowie.....	25
1.6 Pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny	30
1.7 Budowa elektrociepłowni w celu odzysku energii z frakcji energetycznej odpadów komunalnych	34
1.8 Termomodernizacja obiektów Samorządu Województwa Pomorskiego	40
Załącznik nr 4. Wzory narzędzi badawczych	43

ZAŁĄCZNIK NR 1. MATERIAŁY I PUBLIKACJE WYKORZYSTANE W BADANIU

1. Analiza zapotrzebowania na przepustowość w węzłach kolejowych w Trójmieście i na Śląsku. Urząd Transportu Kolejowego, Warszawa, czerwiec 2014 r.
2. Kontrakt Terytorialny dla województwa pomorskiego.
3. Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030. Plan działań dla etapu II. Publikacja informacyjna KZGW, RZGW i WFOŚiGW.
4. Koncepcja Zrównoważonej Polityki Miejskiej Województwa Pomorskiego. Gdańsk, marzec 2013 r.
5. Krajowy plan gospodarki odpadami 2022.
6. Matczak M. Polskie porty morskie jako biegun rozwoju gospodarczego kraju i regionów lokalizacji. Actia Forum.
7. Ocena *ex-ante* projektów Regionalnych Programów Strategicznych dla województwa pomorskiego na lata 2014-2020 (raport końcowy).
8. Obszary Strategicznej Interwencji do SRWP 2020 i Regionalnych Programów Strategicznych.
9. Piotrowski J. Analiza odcinków sieci kolejowej o ograniczonej przepustowości. Urząd Transportu Kolejowego, Warszawa czerwiec 2016 r.
10. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (grudzień 2016.)
11. Plan zarządzania SRWP 2020.
12. Raporty z realizacji poszczególnych RPS (za lata 2014, 2015, 2016).
13. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.
14. Regionalne Programy Strategiczne (sześć programów).
15. Roczne Plany realizacji RPS na 2015, 2016 r.
16. Plan gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego. Gdańsk 2016.
17. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2014 r.
18. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 Program ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 154/2015 z dnia 8 września 2015 r.
19. Sprawozdanie roczne za 2015 r. z realizacji RPO WP 2014-2020 (20 maja 2016 r.).
20. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.
21. Strategie rządowe (Polska 2030; Polityka energetyczna państwa).
22. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2020.
23. System gospodarki odpadami dla metropolii trójmiejskiej. Analiza przygotowanej dokumentacji pod kątem założeń finansowych, ekonomicznych, prawnych, technicznych i technologicznych. BBF, IPOPEMA. Materiał niedatowany.
24. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (wersja z dn. 8.09.2016 r.).
25. Uchwała nr 140/2016 r. z dnia 23 listopada 2016 zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego.
26. Ustawa z dnia 21 marca 1985 o drogach publicznych.
27. Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.
28. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.
29. Warunki rozwoju konkurencji na rynku przewozów o charakterze użyteczności publicznej – ocena na podstawie zawieranych umów. UTK, Warszawa, sierpień 2016 r.

30. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia „System gospodarki odpadami dla metropolii trójmiejskiej”. Czerwiec 2011.
31. Zasady wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (wersja z dn. 13.09.2016 r.).
32. Zespół Doradców Gospodarczych – TOR, Dostępność transportem kolejowym do portu Gdynia. Diagnoza problemów i rekomendacje odnośnie zagwarantowania odpowiedniej przepustowości tego połączenia. Warszawa, marzec 2015 r.
33. Zintegrowane Porozumienie Terytorialne dla miejskiego obszaru funkcjonalnego – załączniki do uchwał ZWP (8 porozumień).

Dane statystyczne:

- a. Lista projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020. Stan na 02.01.2017 r.
- b. Wykaz projektów wybranych do dofinansowania przez IZ RPO WP 2014-2020 w trybie konkursowym z dnia 05.12.2016 r.
- c. Wykaz projektów wybranych do dofinansowania przez IZ RPO WP 2014-2020 w trybie pozakonkursowym z dnia 05.12.2016 r.

ZAŁĄCZNIK NR 2. LISTA RESPONDENTÓW IDI/ITI

Lista respondentów IDI:

1. Przedstawiciele Agencji Rozwoju Pomorza
2. Przedstawiciele firmy OptiNav Sp. z o.o.
3. Przedstawiciel Fundacji Na Rzecz Wspierania Rozwoju Farmacji i Medycyny
4. Przedstawiciel Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
5. Przedstawiciel *Invest in Pomerania*
6. Przedstawiciele Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego
7. Przedstawiciel Politechniki Gdańskiej
8. Przedstawiciele Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku
9. Przedstawiciel Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza
10. Przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Chojnicach
11. Przedstawiciel Stowarzyszenia Obszar Metropolitalny Gdańsk – Gdynia – Sopot
12. Przedstawiciel Pętla Żuławska sp. z o.o.
13. Przedstawiciele Uniwersytetu Gdańskiego
14. Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
15. Przedstawiciel Urzędu Miasta Chojnice
16. Przedstawiciel Urzędu Miasta Gdańska
17. Przedstawiciel Urzędu Miasta Kartuzy
18. Przedstawiciel Urzędu Miasta Kościerzyna
19. Przedstawiciel Urzędu Miasta Malborka
20. Przedstawiciele Urzędu Miasta Słupsk
21. Przedstawiciele Urzędu Miasta Starogard Gdański
22. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku
23. Przedstawiciel Zakładu Utylizacyjnego Sp. z o.o. w Gdańsku
24. Przedstawiciel Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego

Lista respondentów ITI:

1. Przedstawiciel Centralnego Wodociągu Żuławskiego Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim
2. Przedstawiciel Ministerstwa Środowiska
3. Przedstawiciel Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Bierkowo

ZAŁĄCZNIK NR 3. STUDIA PRZYPADKÓW

1.1 POMORSKI TRÓJKĄT WIEDZY

Podmiot realizujący:	InnoBaltica sp. z o.o./ DRG UMWP
Beneficjent:	Samorząd Województwa Pomorskiego
Interesariusze:	Uczelnie Wyższe
Beneficjenci końcowi:	Przedsiębiorstwa
Wartość projektu:	1022 mln zł
Źródła finansowania:	1.2 RPO WP 2014-2020

Wprowadzenie

Pomorski Trójkąt Wiedzy (P3W) to przedsięwzięcie mające składać się z pakietu komplementarnych modułów tematycznych w ramach, których realizowane miały być inwestycje w infrastrukturę badawczą dostosowaną do potrzeb przedsiębiorstw. W założeniu inwestycje te miały służyć rozwojowi regionalnych inteligentnych specjalizacji. Całe przedsięwzięcie miało służyć zwiększeniu efektywności inwestycji w infrastrukturę badawczą, a w szczególności minimalizować ryzyko dublowania infrastruktury w różnych jednostkach badawczych, co było warunkiem uzyskania wsparcia z funduszy unijnych. Praktycznym motywem zaprojektowania tego przedsięwzięcia była również potrzeba zdefiniowania potrzeb w zakresie infrastruktury badawczej, która wpisana zostałaby na tzw. krajową mapę infrastruktur badawczej, co dawało szansę na jej sfinansowanie ze środków POIR 2014-2020.

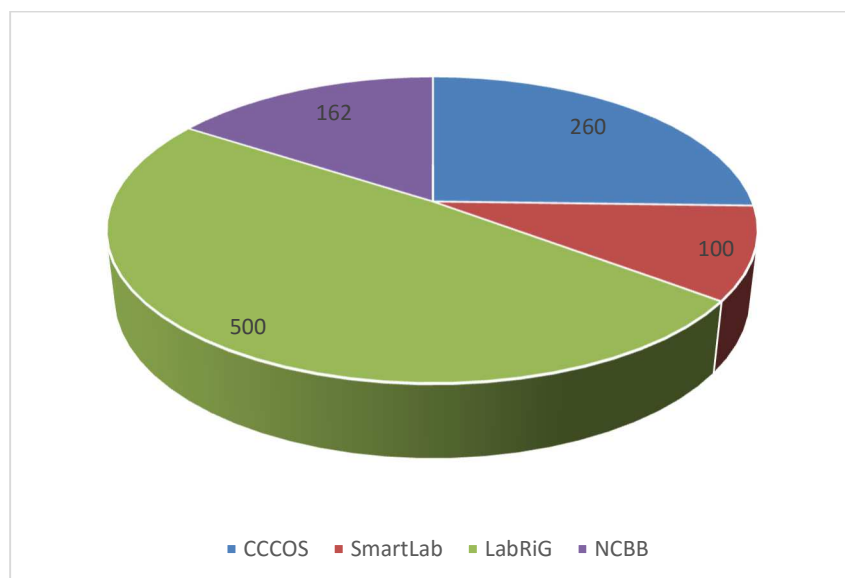
Początkowo w przedsięwzięcie zaangażowane byli następujący partnerzy: Samorząd Województwa Pomorskiego, Gmina Miasta Gdańska, Gmina Miasta Gdyni, Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański, Gdański Uniwersytet Medyczny. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację przedsięwzięcia była *InnoBaltica Sp. z o.o.*

W ramach przedsięwzięcia planowana była budowa infrastruktura w czterech obszarach (modułach):

1. Centrum Badawcze Nowych Technologii dla Profilaktyki i Leczenia Chorób Cywilizacyjnych i Okresu Starzenia (CCCOS) – Gdański Uniwersytet Medyczny
2. Centrum Zaawansowań Innowacyjnych Technologii w Inteligentnych Aglomeracjach Miejskich (SmartLab) – Politechnika Gdańska
3. Laboratorium Ropy i Gazu (LabRiG) – Politechnika Gdańska
4. Narodowe Centrum Badań Bałtyckich (NCBB) – Uniwersytet Gdański

Koszt przedsięwzięcia szacowany był na poziomie 1 022 mln zł. Koszt inwestycji dla poszczególnych modułów P3W przedstawia wykres poniżej:

Wykres 1. Szacowana wartość inwestycji poszczególnych modułów P3W (w mln zł)

Źródło: Fiszka projektowa PS P3W.

Zakres przedsięwzięcia P3W realizuje zapisy Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 w zakresie Celu Strategicznego 1. Nowoczesna Gospodarka, a także zapisy Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego Pomorski Port Kreatywności. P3W jest bezpośrednio ukierunkowany na realizację założeń Działania 1.1.2 RPS PPK pn. Transfer wiedzy do gospodarki.

Zakres przedsięwzięcia tj. poszczególne moduły wpisują się również w Inteligentne Specjalizacje Pomorza – odpowiednio:

- CCCOS w ISP 4 – Technologie medyczne w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia,
- SmartLab w ISP 2 – Technologie interaktywne w środowisku nasyceniu informacyjnie,
- LabRiG w ISP 3 – Technologie efektywne w produkcji, przesył, dystrybucji i zużyciu energii i paliw oraz budownictwie,
- NCBB w ISP 1 – Technologie *offshore* i portowo-logistyczne

Realizacja przedsięwzięcia

Stan realizacji P3W oraz poszczególnych modułów nie wyszedł poza działania ukierunkowane na przygotowanie niezbędnej dokumentacji na potrzeby pozyskania dofinansowania oraz budowy partnerstwa dla poszczególnych inwestycji. Dotychczas w ramach przedsięwzięcia poniesiono koszty w wysokości 1 355 tys. zł.

Z początkiem 2016 roku nastąpiła zmiana jednostki odpowiedzialnej za realizację przedsięwzięcia i obecnie jest nią DRG UMWP. W międzyczasie modyfikacjom uległy również zainteresowanie partnerów naukowych realizacją inwestycji w poszczególnych modułach, co wpłynęło na ich zakres przedmiotowy i skalę.

W przypadku modułów CCCOS, na który obecnie składają się dwa projekty – Centrum Medycyny Translacyjnej oraz Centrum Badawczo-Wdrożeniowe Program Zintegrowanej Opieki i Telemedycyny - wnioskodawcy wciąż są zainteresowani realizacją inwestycji i ubiegają się o wpisanie projektu do Kontraktu Terytorialnego i jego finansowanie z POIR, a także z działania 1.2 RPO WP 2014-2020.

W przypadku modułu SmartLab (CRPI oraz Centrum EcoInnowacji) wnioskodawcy ubiegają się o dofinansowanie realizacji inwestycji w ramach działania 1.2 RPO WP 2014-2020. W odniesieniu do Narodowego Centrum Badań Bałtyckich na Uniwersytecie Gdańskim trwają prace na rekonfigurację tego przedsięwzięcia (zakresu, partnerów).

Realizacja dwóch pozostałych modułów tj. LabRiG oraz NCBB jest niepewna lub będzie realizowana w istotnie zmienionym zakresie i formule. W przypadku LabRiG Politechnika Gdańska zrezygnowała z ubiegania się o dofinansowanie w ramach działania 1.2 RPO WP 2014-2020 z uwagi na niemożność sprostaną kryteriom formalnym konkursu. Na chwilę obecną nie jest również przesądzone czy ogólnopolskie konsorcjum podtrzyma wolę jego realizacji.

W przypadku NCBB podjęto działania służące modyfikacji pierwotnego zakresu modułu oraz partnerstwa je realizującego. W tym celu podpisano umowę o współpracy z Uniwersytetem Szczecińskim, Akademią Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte oraz Instytutem Morskim w Gdańsku.

Ryzyka i wnioski na przyszłość

Podsumowując stan realizacji przedsięwzięcia Pomorski Trójkąt Wiedzy należy podkreślić, że obecnie w niewielkim stopniu spełnia ono funkcję, która uzasadniała integrację poszczególnych inwestycji w formule jednego przedsięwzięcia. Nie pełni ono w szczególności funkcji koordynacyjnej oraz eliminowania nakładania się infrastruktury. Ponadto znacznemu ograniczeniu ulega skala przedsięwzięcia, a zakres planowanych inwestycji również został istotnie zmieniony. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest kilka:

- po pierwsze, zakres przedmiotowy (moduły), budżet oraz formuła Pomorskiego Trójkąta Wiedzy została definiowana w warunkach, w których nieznane były ostateczne warunki finansowania infrastruktury badawczej ze środków centralnych, w szczególności nieznane były warunki partycypacji przedsiębiorców,
- w międzyczasie zmieniła się rzeczywistość rynkowa, która spowodowała, że część z planowanych inwestycji przestała być opłacalna – dotyczy to w największym stopniu modułu LabRiG, gdzie w konsekwencji nastąpił odpływ inwestorów zainteresowanych poszukiwaniem gazu łupkowego w Polsce,
- pierwotny zakres przedsięwzięcia P3W był definiowany pod presją czasową, m.in. z uwagi na harmonogram wpisywania planowanych inwestycji w infrastrukturę badawczą na Polską Mapę Drogową Infrastruktury Badawczej¹, co jest niezbędnym warunkiem uzyskania wsparcia w ramach POIR. W konsekwencji – na wczesnym etapie - zarówno zakres, jak i budżet oraz formuła realizacji przedsięwzięcia, nie została precyzyjnie oszacowana i zweryfikowana. Na późniejszym etapie nie przeprowadzono również kompleksowej weryfikacji oraz aktualizacji, wraz z wypracowaniem realnych modeli finansowania, a także funkcjonowania projektowanej infrastruktury badawczej.

¹ Na PMDIB wpisane zostały dwa moduły z przedsięwzięcia strategicznego tj. LabRiG oraz NCBB.

Kierunki dalszego działania:

Biorąc pod uwagę daleko idące zmiany w zakresie i skali przedsięwzięć, a także czas jaki upłynął od momentu zdefiniowania poszczególnych modułów uzasadniona jest konieczność szczegółowej weryfikacji poszczególnych projektów (w tym ewentualne ich uzupełnienie) pod kątem potrzeb z punktu widzenia inteligentnych specjalizacji. Aby taka weryfikacja była możliwa niezbędne jest jasne zdefiniowanie warunków, w tym kryteriów kwalifikacji danej inwestycji do przedsięwzięcia strategicznego oraz celu i uzasadnienia działań w ramach przedsięwzięcia strategicznego, a także zakomunikowanie tego obecnym partnerom. W przeciwnym wypadku ani obecni, ani potencjalni nowi partnerzy nie będą zmotywowani do rzeczywistych działań w tym zakresie.

Jednym z pomysłów dalszego utrzymania P3W jest pomysł zmiany koncepcji funkcjonowania i koncentracja na funkcji promocyjnej tj. wykreowania marki P3W jako oferty badawczej pomorskich uczelni kierowanej zarówno do przedsiębiorstw w regionie, jak i w kraju oraz za granicą. Sama idea wykreowania oferty badawczej pomorskich uczelni pod wspólną marką jest niewątpliwie interesującą koncepcją. Jednakże SWP nie ma twardych instrumentów wpływu na uczelnie, co wynika m.in. z tego, że najbliższy konkurs w działaniu 1.2 najprawdopodobniej wyczerpie alokację na infrastrukturę badawczą uczelni dostępną w ramach RPO WP 2014-2020, a wpływ SWP na dostępność finansowania z poziomu centralnego jest w praktyce ograniczony. Bez rzeczywistych bodźców (korzyści) dla uczelni do zaangażowania się we współpracę w zakresie promocji pomysł ten nie powiedzie się. Biorąc pod uwagę, że dotychczas nie udało się wypracować formuły rzeczywistej współpracy i koordynacji pomiędzy uczelniami w zakresie infrastruktury badawczej, istnieje duże ryzyko, że nie powiedzie się to również obecnie.

Czynnikiem zewnętrznym (rozstrzygniętym na poziomie krajowym), który w istotny sposób może wpłynąć na skłonność uczelni do współpracy w tym zakresie będzie również reforma szkolnictwa wyższego, która jest planowana i nad którą trwają prace w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

1.2 POMORSKI BROKER EKSPORTOWY

Podmioty realizujące: Agencja Rozwoju Pomorza (lider projektu), Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza, Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość, Inkubator STARTER, INVESTGDA i Pomorski Park Naukowo-Technologiczny.

Beneficjent: Agencja Rozwoju Pomorza

Beneficjenci końcowi: Przedsiębiorstwa województwa pomorskiego

Wartość projektu: 84,08 mln zł (w tym dotacja UE 64,08 mln)

Źródła finansowania: 2.3. RPO WP 2014-2020

Wprowadzenie

Przedsięwzięcie strategiczne ma na celu stworzenie kompleksowego systemu wsparcia ekspansji międzynarodowej pomorskich przedsiębiorstw, który będzie prowadził do zwiększenia liczby pomorskich firm eksportujących swe produkty oraz większego udziału pomorskich firm w eksporcie krajowym.

Przedsięwzięcie jest skierowane do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw posiadających siedzibę w województwie pomorskim, nastawionych na rozpoczęcie działań eksportowych, rozwój działalności eksportowej oraz zdobywanie nowych rynków. Wymierną i wartościowo największą częścią przedsięwzięcia będą granty udzielane firmom na udział w zagranicznych targach, wystawach, misjach i innych wydarzeniach gospodarczych. Jednocześnie realizowany będzie szereg działań miękkich i przygotowawczych, kierowanych zwłaszcza do potencjalnych lub początkujących eksporterów.

Przedstawiciele sektora MSP uzyskają dostęp do usług tzw. lokalnych brokerów eksportowych, którzy mają wspierać firmy w określeniu potencjału eksportowego (formalnie nie jest to jednak usługa doradcza). Brokerzy są zatrudnieni przez poszczególnych partnerów przedsięwzięcia: siedmiu jest zaangażowanych w Regionalnej Izbie Gospodarczej Pomorza, trzech w ARP, dwóch w SWP i po jednym w Inkubatorze Starter i Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym (łącznie 14 brokerów). Zadaniem brokerów będzie także wyszukiwanie i mobilizowanie potencjalnych eksporterów (a także obsługiwanie tych, którzy zgłosili się samodzielnie). Produktem pracy lokalnego brokera eksportowego będzie raport dla firmy odnośnie jej potencjału eksportowego wraz z rekomendacją dalszych działań w celu rozpoczęcia lub rozwoju aktywności eksportowej. Po wykonaniu badania broker będzie systematycznie kontaktował się z firmą (monitoring) i przekazywał jej informacje o dostępnych działaniach proeksportowych. Przewidywane są także czaty z brokerami eksportowymi. Rekomendacje lokalnych brokerów eksportowych będą stanowiły kryteria premiujące przy korzystaniu ze wsparcia realizowanego w ramach przedsięwzięcia, np. przy konkursach grantowych. Zakłada się, że wsparciem polegającym na przebadaniu potencjału eksportowego objętych zostanie 2160 firm.

W ramach przedsięwzięcia opracowywane będą badania i analizy rynkowe dotyczące potencjalnych kierunków eksportowych. Narzędziem docierania z wiedzą do potencjalnych i zainteresowanych eksporterów oraz rozwijania niezbędnych kompetencji będą seminaria, w tym podstawowe i zaawansowane (odpowiednio *Export Prolog* i *Professionals*), tzw. „USA & China Gate” dedykowane firmom technologicznym (w tym podmiotom *start-up*) oraz wyspecjalizowane seminaria, których tematyka i program będą ustalane w oparciu o analizę potrzeb uczestników projektu (tzw. *Export*

Epilog). Organizowane będą także spotkania Klubu Eksportera (planowane jest 18 spotkań), które będą służyły wymianie doświadczeń, kontaktów, dobrych praktyk i swoistemu coachingowi pomiędzy firmami realizującymi i planującymi realizować działania eksportowe, a także brokerami eksportowymi. Będą one prowadzone przez doświadczonych eksporterów (przedsiębiorców), zarówno z lokalnego rynku (firmy pomorskie), jak i spoza regionu. W założeniach mają one pomagać także w tworzeniu grup branżowych, grup zainteresowanych konkretnym rynkiem oraz konsorcjów eksportowych.

W przedsięwzięciu przewiduje się także funkcjonowanie brokerów na wybranych rynkach zagranicznych (w pierwszej kolejności chińskim i amerykańskim). Będą oni kontraktowani w ramach przedsięwzięcia (za działanie to odpowiada Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego sp. z o.o.) w celu udzielania wsparcia podmiotom, które zdecydują się na wejście na dany rynek (organizacja spotkań z potencjalnymi kooperantami, zapewnienie sali, cateringu, promocja wydarzenia, stworzenie planu spotkania, tłumaczenia podczas spotkań). Zadaniem brokerów zagranicznych będzie także dostarczanie informacji o branży i rynku (w tym o dostępnych źródłach informacji), sposobach wejścia na dany rynek oraz kontaktów do potencjalnych kooperantów, dystrybutorów, pośredników, klientów, instytucji otoczenia biznesu itp.

Dla firm, które chcą rozwijać dotychczasową działalność eksportową przedsięwzięcie oferuje możliwość udziału w wyjazdach na wybrane targi międzynarodowe, w misjach gospodarczych i innych wydarzeniach gospodarczych powiązanych z eksportem, a organizowanych przez Partnerów Projektu. W szczególności Pomorski Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni jest odpowiedzialny za organizację wspólnych wyjazdów i stoisk targowych dla pomorskich przedsiębiorców na najbardziej popularne branżowe targi międzynarodowe, m.in.: *BETT Show* (Londyn), *Mobile World Congress* (Barcelona), *CeBIT* (Hanower), *Sial China* (Shanghai). Kolejne wydarzenia targowe będą wybierane na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez pomorskich przedsiębiorców oraz w wyniku analiz wykonywanych przez sieć lokalnych brokerów eksportowych (łącznie 36 imprez targowych).

Misje gospodarcze – średnio 2-3 wyjazdy w roku – będą organizowane przez Inkubator Starter – samodzielnie (5 misji kierowanych do startupów) lub we współpracy z ARP i GARG (kolejne 10 misji). Przy okazji tych wydarzeń realizowane będą działania mające na celu promocję potencjału gospodarczego regionu na wybranych rynkach. Organizowane będą także wydarzenia gospodarcze (48) obejmujące m.in.: spotkania z firmami zagranicznymi (rewizyty), spotkania *matchingowe* i służące budowaniu konsorcjów, tzw. *demo-days*, branżowe konferencje połączone z expo i warsztaty podczas konferencji tematycznych. Przeprowadzone zostaną także 3 konferencje eksportowe.

Istotną i wartościowo największą częścią przedsięwzięcia będzie udostępnianie grantów dla firm na udział w zagranicznych targach, wystawach, misjach i innych wydarzeniach gospodarczych. O granty mogą ubiegać się zarówno indywidualne firmy, jak i instytucje otoczenia biznesu organizujące wspólny wyjazd na targi dla grupy firm. Dofinansowanie w ramach grantów może wynieść maksymalnie 50%. Jeżeli chodzi o granty, to zaplanowane zostały 4 konkursy, z których pierwszy zostanie ogłoszony na początku drugiego kwartału 2017 r. Łączna alokacja w tych konkursach wynosi 20 mln zł, zaś maksymalna kwota dofinansowania w przypadku MSP 40 tys. zł. W części konkursów przewidziano preferencje dla Inteligentnych Specjalizacji Pomorza oraz firm, które są właściwie przygotowane do współpracy międzynarodowej (tj. skorzystały z działań przygotowujących do eksportu, dokonały zmian organizacyjnych w firmie, posiadają rekomendacje lokalnego brokera).

Podsumowując oczekiwane efekty przedsięwzięcia to:

- 1800 wspartych przedsiębiorstw,
- 15 misji gospodarczych,
- 48 wydarzeń gospodarczych,
- 36 imprez targowych,
- 3 konferencje eksportowe,
- 70 Seminariów z cyklu "Eksportowy prolog" oraz "Eksportowy epilog",
- 12 Seminariów z cyklu "Export *professionals*" oraz "USA & China Gate",
- 18 spotkań Klubu Biznesu,
- 2160 przeprowadzonych badań potencjału eksportowego firm,
- 4 konkursy grantowe dla MSP,
- promocja gospodarcza regionu.

Realizacja przedsięwzięcia

Realizacja przedsięwzięcia była poprzedzona długim okresem jego planowania i organizowania partnerstwa podmiotów, które mogłyby zbudować kompleksowy system wspierania eksportu. Pierwszym formalnym elementem było zapisanie w SRWP 2020 zobowiązania w postaci systemowego wsparcia eksportu, a następnie zdefiniowanie przedsięwzięcia strategicznego w ramach RPS Pomorski Port Kreatywności oraz uwzględnienie jego finansowania w ramach RPO WP 2014-2020.

W uruchamianiu przedsięwzięcia wystąpiły opóźnienia. W roku 2015 nie udało się rozstrzygnąć kwestii formalno-prawnych związanych z powierzeniem przedsięwzięć strategicznych spółkom z udziałem SWP. Uruchomienie i rozstrzygnięcie konkursu na wybór operatora dla działania 2.3 Aktywność eksportowa w ramach RPO WP 2014-2020 nastąpiło w roku 2016.

W wyniku decyzji ZWP dofinansowanie uzyskał projekt pt. „Pomorski Broker Eksportowy – kompleksowy system wspierania eksportu w województwie pomorskim”, złożony przez Agencję Rozwoju Pomorza w partnerstwie z Regionalną Izbą Gospodarczą Pomorza, Stowarzyszeniem Wolna Przedsiębiorczość (oddział terenowy Gdańsk), Inkubatorem STARTER, INVESTGDA i Pomorskim Parkiem Naukowo-Technologicznym.

Realizacja przedsięwzięcia Pomorski Broker Eksportowy przebiegała w 2016 roku w sposób następujący:

- ustalono miejsca stałej działalności brokerów zagranicznych – Chiny i USA (Dolina Krzemowa) na czas trwania projektu; przygotowano dokumentację przetargową dotyczącą biura/przedstawicielstwa w Chinach; przygotowano dialog techniczny w celu przygotowania procedury zamówienia na wyłonienie wykonawcy na usługi brokerów zagranicznych,
- prowadzono badania i analizy trendów rozwoju gospodarczego, badania wtórne działalności eksportowej polskich i pomorskich firm oraz trendów w zakresie rozwoju handlu międzynarodowego; na bieżąco analizowano informacje gospodarcze dot. kraju i zagranicy w tym głównych rynków dla eksportu polskich produktów oraz rynków perspektywicznych,
- przeprowadzono prace nad określeniem wymagań, obowiązków i celów pracy Brokerów Lokalnych, a także zasad rekrutacji Brokerów Lokalnych; zorganizowano pierwsze spotkanie Brokerów Lokalnych w ramach tzw. HUB'u Brokerów (czyli ich forum wymiany wiedzy i doświadczenia); Brokerzy rozpoczęli nawiązywanie kontaktów z firmami, które są chętne do udziału w badaniu potencjału eksportowego oraz tworzenie baz danych,

- 12 października 2016 w PPNT zorganizowano konferencję inaugurującą projekt, która zgromadziła 200 uczestników, w tym 94 przedstawicieli firm; uruchomiono działania związane z promocją i identyfikacją Pomorskiego Brokera Eksportowego i uruchomieniem strony internetowej www.brokereksportowy.pl,
- przygotowano harmonogram prac dot. przygotowania konkursów grantowych, opracowano ogólne założenia konkursów, projekt procedury normującej realizację projektów grantowych, kryteria wyboru grantobiorców oraz wzór wniosku o udzielenie grantu; ustalono także kierunki misji oraz międzynarodowych wydarzeń wystawienniczych na okres VII 2016 – VI 2017,
- przeprowadzono spotkania oraz konsultacje z partnerami Urzędu Marszałkowskiego w zakresie ustalenia potrzeb oraz wspólnych działań w zakresie promocji gospodarczej województwa na rok 2017; określone zostały zasady promocji województwa w ramach imprez targowych realizowanych w projekcie.

Ryzyka i wnioski na przyszłość

Na przedsięwzięcie zaplanowano alokację w wysokości 60 mln zł. Z punktu widzenia zakresu interwencji oraz stawianych celów kwota ta nie jest duża, co rodzi ryzyko, że wpływ interwencji na wielkość eksportu oraz liczbę firm eksportujących będzie niewielki. Ryzyko to jest dodatkowo wzmacniane szerokim udziałem w konsorcjum podmiotów, które *de facto* są wykonawcami szeregu działań i które realizowanych działań nie traktują jako elementu swojej misji, do której są w stanie dołożyć własne środki. W praktyce będzie to prowadzić do sytuacji, gdzie duża część budżetu zostanie przeznaczona na działania wewnątrz regionu, realizowane na zasadzie kontraktowej, które nie będą budować mechanizmu mogącego efektywnie funkcjonować po zakończeniu bądź ograniczeniu finansowania publicznego.

Aby ograniczyć to ryzyko, należy w większym stopniu budować partnerstwo z przedstawicielskimi organizacjami przedsiębiorstw, których misją jest wspieranie swoich członków, w tym mniejszymi organizacjami branżowymi czy klastrowymi (typu fundacja Interizon, czy inne podmioty działające na rzecz inteligentnych specjalizacji). Zaangażowanie takich organizacji/podmiotów mogłoby być elementem oceny w mechanizmie grantowym sprzyjającym kształtowaniu się grup podmiotów zainteresowanych danym kierunkiem geograficznym czy produktowym w eksporcie.

Jednocześnie wyzwaniem, jeżeli chodzi o efektywność przedsięwzięcia w zakresie wspierania eksportu pomorskich firm, może być zbyt duże skoncentrowanie się na działaniach realizowanych w regionie i skierowanych do potencjalnych eksporterów – co nie znaczy, że działania takie nie są potrzebne. Widzimy dużą koncentrację uwagi na analizowaniu potencjału eksportowego firm i oddziaływaniu na zmiany proeksportowe w firmach (*vide* funkcjonowanie lokalnych brokerów eksportowych i zakładane ok. 2 tys. badań potencjału eksportowego), a zbyt małą na niektórych formach działania na rynkach zagranicznych (*vide* tylko 2 miejsca stałej działalności brokerów zagranicznych; GARG odpowiedzialny za brokerów zagranicznych zakłada jedynie 88 usług w obszarze partnerów krajowych i zagranicznych zainteresowanych wspieraniem pomorskich firm). Doświadczenia innych programów dotyczących wspierania działalności eksportowej (Paszport do eksportu, Go Global) wskazują, że bardzo istotnym wsparciem dla firm jest zapewnienie możliwości zakupu usługi doradczej i *networkingowej* od podmiotu zagranicznego dobrze usytuowanego na danym rynku oraz możliwość kilkukrotnego bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi klientami (2-3 wyjazdy lub jeden dłuższy). W Pomorskim Brokerze Eksportowym przewidywane są usługi brokerów zagranicznych, ale będą one kontraktowane przez partnerów projektu, a nie bezpośrednio przez firmy. Powoduje to mniejszą elastyczność

w wyborze brokera dla konkretnego przedsiębiorstwa. Kluczowe dla ostatecznego efektu będą kompetencje wybranych brokerów. Niestety, biorąc pod uwagę wymagania formalne związane z procedurą zamówień publicznych istnieje ryzyko, iż wybór ten nie będzie optymalny, co może przełożyć się na niezadowalającą jakość świadczonych usług. Z kolei doświadczenia Paszportu do eksportu wskazują na ryzyko, że przygotowywanie analiz potencjału eksportowego, podobnie jak strategii eksportowych w Paszporcie, może być działaniem o stosunkowo małej wartości dodanej służącym przede wszystkim uzyskaniu możliwości sfinansowania wyjazdu na targi itp.

Problemem dla funkcjonowania Pomorskiego Brokera Eksportowego jest fakt, że nie są jeszcze realizowane przedsięwzięcia w poddziałaniu 2.4.1. „Specjalistyczne usługi doradcze” RPO WP 2014-2020, w ramach którego miały być dostępne środki między innymi na finansowanie doradztwa z zakresu umiędzynarodowienia produktów i usług, uruchamiane przez wybranego operatora (analogicznie jak w przypadku Pomorskiego Brokera). Konkurs w ramach tego poddziałania został ogłoszony w lutym 2017 r. (wpłynęły tylko 2 wnioski o dofinansowanie projektu) i ma być rozstrzygnięty w czerwcu br. Istnieje ryzyko, że konkurs nie zostanie rozstrzygnięty i nie uda się wyłonić operatora dla kompleksowego systemu uruchamiania specjalistycznych usług doradczych w zakresie planowania strategicznego, globalizacji produktów, transferu technologii i *know-how*. System ten mógłby funkcjonować wprowadzie w formule projektu grantowego, w podobny sposób jak Pomorski Broker Eksportowy – czyli przy założeniu, że współfinansowanie od firm, czyli końcowych beneficjentów, pokrywać będzie także wymagany wkład własny operatora w wysokości 15%. Tym niemniej w przypadku szerokiego zakresu niestandardowych usług doradczych (w tym w zakresie innowacyjności i transferu technologii), dla których trudno oszacować realny popyt, istnieje duże ryzyko, iż nie znajdzie się później dostatecznej liczby finalnych beneficjentów pozwalających na sfinansowanie wymaganego wkładu własnego operatora. Trudno zaś się spodziewać, żeby jakkolwiek komercyjny podmiot wziął na siebie ryzyko dofinansowywania usług doradczych, z których świadczenia byłby wyłączony. W przypadku, gdyby nie udało się uruchomić systemu świadczenia usług doradczych w ramach ogłoszonego konkursu, należałoby rozważyć zmiany, które pozwoliłyby przykładowo odrębnie wybrać operatora dla usług doradczych w zakresie umiędzynarodowienia produktów i usług. Być może takie usługi doradcze można byłoby zintegrować z przedsięwzięciem Pomorskiego Brokera Eksportowego. Firmy powinny mieć także możliwość kontraktowania tego typu usług od podmiotów zagranicznych.

Od strony realizacji projektu istotnym ryzykiem są wymogi związane z koniecznością stosowania regulacji w zakresie zamówień publicznych przez większość konsorcjantów uczestniczących w realizacji projektu². Powodują one opóźnienia (z uwagi na to, że część przepisów jest nowa, trudno uzyskać ich jednoznaczną interpretację, zaś konieczność ich zastosowania dla podmiotów w konsorcjum jest także pewnym novum), a także utrudnienia, zwłaszcza tam, gdzie trudno precyzyjnie określić warunki i zakres świadczenia jakiejś usługi (dotyczy to zwłaszcza bardzo ważnego dla powodzenia projektu wyboru brokerów zagranicznych). Wydaje się, że ten ostatni problem można byłoby rozwiązywać tworząc opcję, iż zamiast kontraktowania danego brokera w ramach projektu (dla wielu firm), zainteresowana firma samodzielnie kontraktowałaby usługi doradcze i *networkingowe* na rynkach zagranicznych uzyskując na to odpowiednie dofinansowanie. Pożądane wydaje się także rozwijanie sieci kontaktów na rynkach zagranicznych bazujących na Polakach, którzy na co dzień mieszkają i pracują zagranicą

² Obowiązek stosowania PZP dotyczy podmiotów publicznych wymienionych w ustawie oraz podmiotów obracających środkami publicznymi.

(paradoksalnie, żeby rozwijać taką sieć kontaktów warto także uruchomić program finansowania przyjazdów takich osób do Trójmiasta). Działania promocyjne winny być koordynowane w ramach systemu promocji gospodarczej, za który odpowiada DRG UMWP, a także z działaniami realizowanymi w ramach przedsięwzięcia strategicznego *Invest in Pomerania*.

1.3 ROZWÓJ OFERTY TURYSTYKI WODNEJ W OBSZARZE PĘTLI ŻUŁAWSKIEJ I ZATOKI GDAŃSKIEJ

Podmiot realizujący:	SWP (Inspirator i koordynator), JST (gminy i powiaty)
Beneficjent:	JST
Interesariusze:	JST (gminy i powiaty), podmioty turystyczne i ich związki, urzędy – Urząd Morski, Pomorski Konserwator Zabytków, WFOŚiGW, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Parki Krajobrazowe, turyści i mieszkańcy
Beneficjenci końcowi:	Mieszkańcy i turyści
Wartość projektu:	81 mln zł
Źródła finansowania:	8.4 RPO WP 2014-2020, środki własne partnerów (JST)

Wprowadzenie

Przedsięwzięcie jest kontynuacją realizowanego obecnie projektu „Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej. Etap I”, współfinansowanego ze środków POIG 2007-2013.

Jego realizacja zaplanowana została na obszarach o unikalnych walorach przyrodniczych i kulturowych, których potencjał do tej pory nie był właściwie wykorzystany, tj. obszar Żuław Wiślanych wraz z terenami okalającymi polską część Zalewu Wiślanego oraz Zatokę Gdańską.

Wśród celów jakie postawiono przed realizowanym przedsięwzięciem strategicznym należy wskazać:

1. rozbudowę i rozwój markowego i zintegrowanego produktu turystycznego charakteryzującego się wysoką konkurencyjnością w kraju i zagranicą,
2. utworzenie oraz rozwój sieci portów i przystani żeglarskich Zatoki Gdańskiej, delty Wisły i Zalewu Wiślanego,
3. wzmocnienie roli turystyki wodnej i poprawa warunków uprawiania sportów wodnych w województwie pomorskim oraz w regionie delty Wisły i Zalewu Wiślanego,
4. rozwój gospodarki turystycznej Pomorza i aktywizacja gospodarcza poszczególnych miejscowości tworzących sieć portów i przystani żeglarskich,
5. poprawę żeglowności i bezpieczeństwa na akwenach delty Wisły, Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej,
6. udostępnienie potencjalnym grupom docelowych dziedzictwa kulturowego i naturalnego delty Wisły, Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej,
7. poprawa stanu środowiska naturalnego na akwenach Żuław Wiślanych, Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej,
8. wydłużenie sezonu turystycznego woj. pomorskiego,

9. generowanie nowych miejsc pracy nie tylko w sektorze turystyki, ale także w sektorze około turystycznym, niezbędnym dla obsługi turystów,
10. aktywizację przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnych oraz podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw,
11. przyciągnięcie na Pomorze nowej grupy turystów – żeglarzy oraz osoby uprawiające turystykę motorowodną, w tym rodzin z dziećmi (hauseboating), zarówno z rynku krajowego, jak i rynków zagranicznych.

Powyższa lista zakładanych celów jest bardzo szeroka. Jedynie część z nich może zostać osiągnięta w wyniku bezpośredniej interwencji obejmującej inwestycje infrastrukturalne związane z rozbudową portów i przystani żeglarskich oraz działania promocyjne. Pozostałe cele mogą zostać osiągnięte w wyniku pośredniego oddziaływania zbudowanej infrastruktury, tj. w szczególności, jeśli na bazie zbudowanej infrastruktury inwestorzy prywatni zainwestują w rozwój oferty turystycznej oraz wykreowana zostanie marka, która przyciągnie większą liczbę turystów.

Realizacja przedsięwzięcia

W ramach zrealizowanych do tej pory etapów przedsięwzięcia dla regionu żuławskiego oraz Zatoki Gdańskiej zostały przeprowadzone prace koncepcyjno-planistyczne oraz uzgodnienia pomiędzy partnerami. W szczególności wykonano analizę wykonalności przedsięwzięcia, w tym koncepcję programowo-przestrzenną i ocenę wpływu na środowisko, opracowano strategię kreacji i promocji marki dla oferty turystycznej, sporządzono analizy prawne (w tym modele umów partnerskich, umowy licencji opracowań), opracowano dokumentację dla projektów (dokumentacja techniczna, program funkcjonalno-użytkowy). Ponadto dokonano uzgodnień zakresu realizacji przedsięwzięcia dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Do 27 stycznia 2017 r. otwarty był konkurs dla partnerów, którzy będą realizować konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne uzgodnione w ramach przedsięwzięcia strategicznego. W ramach przedsięwzięcia strategicznego złożono 14 wniosków. Po pozytywnej weryfikacji zgodności z zakresem przedsięwzięcia strategicznego i ocenie wykonalności projektów przedsięwzięcie przejdzie do fazy realizacji poszczególnych inwestycji przez partnerów (JST).

Warto zwrócić uwagę na fakt, że trudno jest jednoznacznie określić stopień zaawansowania realizacji omawianego przedsięwzięcia. Procent wydatkowanych środków w ramach tego działania nie jest do końca wiarygodnym wskaźnikiem. Na koniec roku 2016 w ramach przedsięwzięcia wydatkowano 836 tys. zł z budżetu SWP. Jednakże biorąc pod uwagę, że zrealizowano kluczowe prace przygotowawcze (analizy koncepcyjne i prawne) oraz uzgodniono zakres realizacji przedsięwzięcia przez poszczególnych partnerów, to należy stwierdzić, że przedsięwzięcie jest realizowane zgodnie z harmonogramem.

Na tym etapie niezdefiniowano zagrożeń na tyle dużych, które wskazywałyby, że realizacja inwestycji infrastrukturalnych przewidzianych w ramach przedsięwzięcia strategicznego może nie zostać zrealizowana.

Tabela 1. Lista wniosków rekomendowanych do realizacji jako zgodnych z uzgodnionym zakresem przedsięwzięcia strategicznego.

Lp.	Partner wiodący/ Partnerzy	Tytuł projektu	Wydatki ogółem (w zł)	Planowana data zakończenia projektu	Liczba obiektów objętych wsparciem	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin*
1.	Akademicki Klub Morski	Rozbudowa i przebudowa przystani klubu AKM w Górkach Zachodnich	4 360 867	31.12.2019	1	195
2.	Krynica Morska i Malbork	Budowa przystani żeglarskiej; rozbudowa portu jachtowego	6 151 223	31.12.2020	2	11 000
3.	Urząd Morski w Gdyni	Krynica Morska - rozbudowa pirsu pasażerskiego w morskim porcie rybackim	11 017 359	31.12.2018	1	4 758
4.	Gmina Miasta Gdańska	Pętla Żuławska - budowa przystani żeglarskiej w Świbnie i Sobieszewie (ul. Nadwiślańska)	6 992 515	31.12.2020	2	550
5.	Gmina Miasta Gdańska	Pętla Żuławska- rozbudowa portu jachtowego w Górkach Zachodnich	19 432 686	31.12.2020	1	30 000
6.	Gmina Miasta Puck	Rozbudowa i przebudowa portu w Pucku	19 994 229	30.06.2019	1	3 900
7.	Miasto Sopot	Sopot- rozbudowa oferty sportowo-żeglarskiej	3 325 461	31.12.2018	3	250
8.	Gmina Kosakowo	Przedłużenie pomostu i budowa bosmanatu w Rewie	2 173 928	30.12.2019	1	120
9.	Gmina Kwidzyn	Budowa nabrzeża cumowniczego w Korzeniewie	1 951 425	31.12.2020	1	300
10.	Gmina Cedry Wielkie	Rozbudowa portu jachtowego w Błotniku	2 648 974	31.12.2018	1	6 000
11.	Gmina Pruszcz Gdański	Rozbudowa stacji wodnej w Wiślinie	2 161 011	30.06.2018	1	500
12.	Powiat Nowodworski	Poprawa dostępności Nowego Dworu Gdańskiego drogą wodną	7 687 108	30.04.2022	4	510
13.	Gmina Jastarnia	Budowa przystani jachtowej w Jastarni	4 679 118	31.12.2020	1	920
14.	Gmina Puck	Rzucewo - rozwój oferty żeglarskiej w gminie Puck	1 509 446	31.12.2020	1	10 000
	RAZEM		94 085 350		21	69 003

Źródło: Lista wniosków w ramach PS Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej rekomendowanych do wsparcia – UMWP.

* wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin turystów w objętych wsparciem miejscach (odwiedziny/rok).

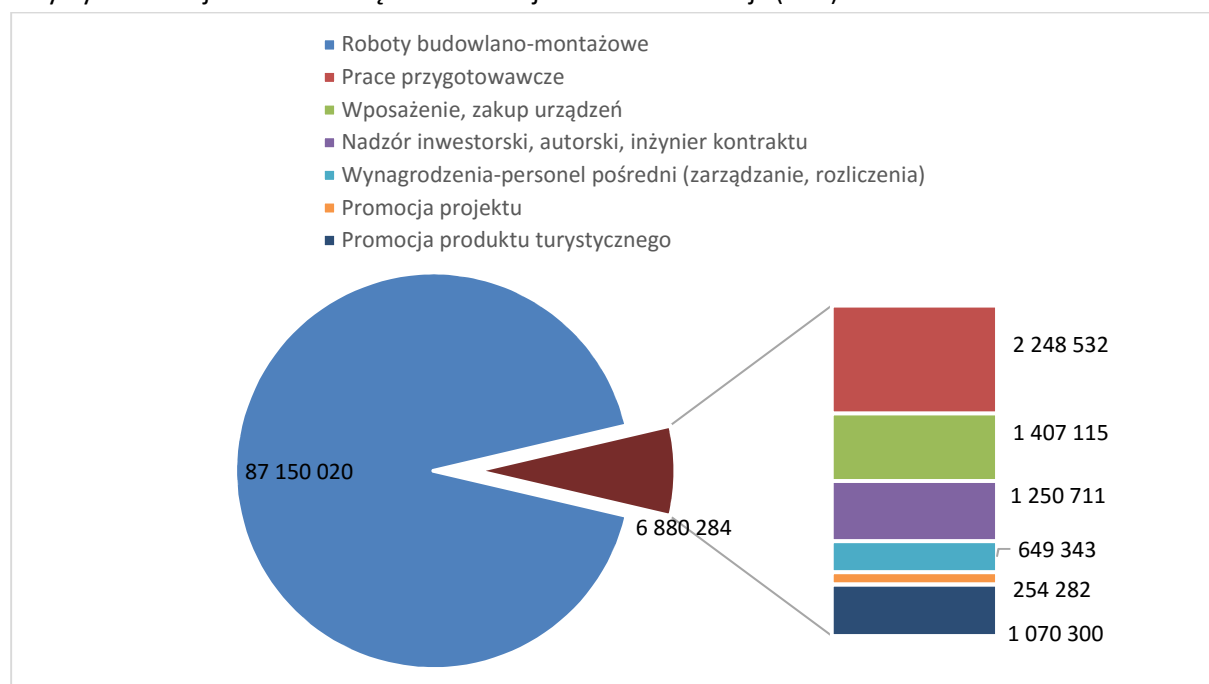
Ryzyka i wnioski na przyszłość

Wśród wyzwań, które obecnie stoją przed przedsięwzięciem strategicznym, i które stanowią ryzyko nieosiągnięcia zamierzonych rezultatów są przede wszystkim:

- utrzymanie spójności oraz zapewnienie odpowiedniej jakości (zdefiniowanej w wymaganiach technicznych) inwestycji realizowanych przez poszczególnych partnerów lokalnych – w tym zakresie celowe byłoby utrzymanie funkcji koordynacyjnej Samorządu Województwa na etapie realizacji inwestycji przez partnerów,
- wypracowanie i wdrożenie modelu użytkowania zbudowanej infrastruktury w formule, która umożliwi efektywne jej wykorzystanie na zasadach komercyjnych. Doświadczenia z funkcjonowania/eksploatacji przystani zbudowanych w ramach projektu tzw. Pętla Żuławska I pokazują, że może być to trudne. Aby przyciągnąć turystów – w szczególności do mniej atrakcyjnych lokalizacji z mniej rozwiniętym zapleczem usługowym – kluczowe będzie wykształcenie usług odpowiedniej jakości i skali na zapleczu zbudowanych przystani. Należałoby w tej kwestii skupić się na przyciągnięciu inwestorów prywatnych,
- realizacja działań promocyjnych w skali, która umożliwi wykreowanie w kraju i za granicą marki produktu turystycznego „Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej”. W budżetach projektów rekomendowanych do wsparcia w ramach I naboru wniosków, na promocję produktu turystycznego przewidziano łącznie jedynie ok. 1 mln zł³. Przy ograniczonych środkach finansowych przeznaczonych na promocję w ramach dofinansowanych projektów oraz słabości finansowej – szczególnie mniejszych – samorządów lokalnych, dużym wyzwaniem będzie zapewnienie odpowiednich środków na wypromowanie produktu turystycznego po zakończeniu realizacji projektów dofinansowanych z RPO WP 2014-2020. W kontekście kreowania marki ważne jest również zdefiniowanie grupy docelowej „turysty” – na ile tą grupą będą rzeczywiście turyści z kraju i/lub zagranicy, czy znacznym punktem odniesienia będą to mieszkańcy aglomeracji trójmiejskiej.

³ Szacunek w oparciu o informację ze złożonych w ramach działania 8.4 RPO WP 2014-2020.

Wykres 2. Struktura wydatków w ramach projektów w I naborze wniosków – „Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej” (w zł)

Źródło: Lista wniosków w ramach PS Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej rekomendowanych do wsparcia – UMWP.

Pewną słabością realizowanego przedsięwzięcia jest to, iż – wbrew pierwotnym założeniom – nie udało się uzyskać szerszego zaangażowania partnerów prywatnych. Ostateczne zaangażowanie partnerów prywatnych w przedsięwzięcie jest dosyć ograniczone. Za przyczynę można uznać po części kwestie związane z koniecznością uwzględnienia regulacji odnośnie pomocy publicznej. Brak takich doświadczeń w części samorządów lokalnych powoduje obawy do włączania partnerów prywatnych do współpracy. W przyszłości realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych podobnego typu będzie wymagała szerszego zastosowania partnerstwa publiczno-prywatnego (m.in. z powodu ograniczenia środków publicznych z UE) oraz rozpropagowania doświadczeń w tym zakresie (na różnych szczeblach samorządu).

Pozytywnym doświadczeniem płynącym z dotychczas realizowanych działań jest przetestowanie w praktyce modelu realizacji przedsięwzięć sieciowych (wymagających zaangażowania wielu partnerów, wypracowania wspólnego zakresu i standardów realizacji), w których Samorząd Województwa pełni funkcję inspiracyjną i koordynacyjną, a samorządy lokalne realizują zadania inwestycyjne i są odpowiedzialne za budowę infrastruktury. Doświadczenia zebrane przy realizacji przedsięwzięcia „Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej” (ale także dwóch pozostałych przedsięwzięć z obszaru RPS PP) są dobrym materiałem do głębszej analizy (ze szczególnym uwzględnieniem napotkanych problemów przy budowaniu i wzmacnianiu partnerstw w projektach) oraz rozpowszechnienia w innych departamentach Urzędu jako zbioru tzw. „dobrych praktyk”. W przyszłości (w szczególności, gdy skończą się tak duże środki pomocowe z UE) aktywna rola SWP może się okazać najbardziej potrzebna i oczekiwana właśnie w obszarze „miękkiej koordynacji”, polegającej na funkcji inspiratora, integratora oraz organizatora współpracy pomiędzy partnerami.

1.4 KSZTAŁTOWANIE SIECI PONADGIMNAZJALNYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH UWZGLĘDNIAJĄCEJ POTRZEBY SUBREGIONALNYCH I REGIONALNEGO RYNKU PRACY

Podmiot realizujący:	Departament Edukacji i Sportu UMWP
Beneficjenci:	organy prowadzące szkoły zawodowe
Interesariusze:	CEN, ODN, PBWG, PBWS
Beneficjenci końcowi:	uczniowie, nauczyciele, przedsiębiorstwa (pośrednio)
Wartość projektu:	362 mln zł (w tym dotacja UE 301 mln zł)
Źródła finansowania:	3.3.1. i 4.1 RPO WP 2014-2020 + środki z budżetu SWP

Wprowadzenie

Przedsięwzięcie strategiczne ma charakter przedsięwzięcia koordynacyjnego i uzgodnieniowego poprzedzającego realizację zintegrowanych projektów w ramach poddziałania 3.3.1. „Jakość edukacji zawodowej” i działania 4.1. „Infrastruktura ponadgimnazjalnych szkół zawodowych” w ramach RPO WP 2014-2020. Przedsięwzięcie to polegało na uzgodnieniu – w formie procedury konkursowej – koncepcji w zakresie kształcenia zawodowego dla poszczególnych organów prowadzących szkoły zawodowe, w tym powiatów. Uzgodnienia miały na celu dostosowanie planowanych inwestycji (miękkich i twardych) w zakresie szkolnictwa zawodowego do potrzeb lokalnej gospodarki i wyróżnionych branż kluczowych. Kolejnym istotnym elementem przedsięwzięcia strategicznego było funkcjonowanie komisji konkursowej z udziałem przedstawicieli środowisk gospodarczych, która dokonywała weryfikacji koncepcji rozwoju szkolnictwa zawodowego przedstawianych przez poszczególne organy prowadzące szkoły zawodowe. Realizację przedsięwzięcia wspiera także projekt pozakonkursowy DES „Programy motywacyjne dla uczniów pomorskich szkół zawodowych”. Do koncepcji rozwoju szkolnictwa zawodowego przygotowanych przez organy prowadzące włączono także zapisy dotyczące monitorowania losów absolwentów.

Realizacja przedsięwzięcia

Realizacja przedsięwzięcia wchodzi obecnie w fazę realizacji. W drugiej połowie 2016 roku rozstrzygnięto konkursy w ramach poddziałania 3.3.1. i działania 4.1. RPO WP 2014-2020, co zapoczątkowało realizację zintegrowanych projektów w zakresie kształcenia zawodowego; projekty otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę ponad 300 mln zł. Łącznie przedsięwzięcie obejmuje 23 projekty realizowane przez: 16 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu, 2 inne organy prowadzące (Pomorską Izbę Rzemieślniczą MSP i Powiatowy Cech Rzemiosł MSP – Związek Pracodawców) oraz SWP (Podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego wojewódzkich zespołów szkół policealnych w Gdańsku, Gdyni i Słupsku i Rozwój infrastruktury wojewódzkich zespołów szkół policealnych w Gdańsku, Gdyni i Słupsku poprzez rozbudowę, modernizację i zakup wyposażenia).

Obecną fazę poprzedziły bardzo ważne działania przygotowawcze realizowane przez Departament Edukacji i Sportu. Działania te obejmowały m.in. następujące komponenty:

- cykle spotkań z przedstawicielami samorządów lokalnych i pracodawcami, w tym z przedstawicielami organów prowadzących (powiatów) dot. wizji rozwoju szkolnictwa zawodowego w powiatach,

- realizację badania potencjału województwa pomorskiego w zakresie zróżnicowanych form kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- diagnozę szkolnictwa zawodowego w regionie oraz opracowanie trzech wariantów kompleksowych propozycji najkorzystniejszego zakresu interwencji oraz jej ukierunkowania przestrzennego,
- działania przygotowawcze i analityczne, w tym analiza danych statystycznych ujętych w Banku Danych Lokalnych dotyczących potencjału gospodarczego i społecznego poszczególnych powiatów,
- wypracowanie Standardów realizacji wsparcia w zakresie poddziałania 3.3.1. „Jakość edukacji zawodowej”.

Kluczowym elementem działań przygotowawczych było ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu dla organów prowadzących szkoły zawodowe na identyfikację koncepcji dotyczących szkolenia zawodowego. Na potrzeby tego konkursu powołano komisję konkursową w skład której weszli m.in.: przedstawiciele organizacji pracodawców, kuratorium oświaty, specjalnych stref ekonomicznych, ARP, WUP, DRRiP, DRG. W spotkaniach komisji uczestniczyli także przedstawiciele departamentów wdrożeniowych tj. DEFS i DPR.

W ramach procedury konkursowej odbyło się 21 posiedzeń komisji konkursowej, w czasie których wysłuchano prezentacji organów prowadzących oraz dokonano oceny proponowanych koncepcji. Dzięki 2 turom prezentacji oraz prowadzonej dyskusji (z istotnym udziałem środowisk przedsiębiorców) udało się istotnie zmodyfikować składane przez organy prowadzące koncepcje i dostosować je do potrzeb wynikających z przestrzennego rozmieszczenia wyróżnionych branż kluczowych. Branże te zostały zdefiniowane w dokumencie z 2014 r. "Infrastruktura wsparcia przedsiębiorczości pod kątem branż o największym potencjale rozwoju" i obejmują:

1. BPO/SSC, usługi finansów i biznesowe,
2. Budownictwo,
3. chemię lekką,
4. energetykę i ekoenergetykę,
5. ICT i elektronikę,
6. meblarstwo,
7. przemysł morski,
8. przemysł spożywczy,
9. sektor kreatywny,
10. środowisko,
11. transport, logistykę i motoryzację,
12. turystykę, sport i rekreację,
13. zdrowie i srebrną gospodarkę.

W ramach zdefiniowanej procedury konkursowej organy prowadzące musiały przeprowadzić rzetelną diagnozę szkolnictwa zawodowego i analizę potrzeb lokalnych, subregionalnych i regionalnego rynku pracy, a także współpracy szkół zawodowych z pracodawcami. Realizowane były także oceny stanu prowadzonego szkolnictwa zawodowego, w tym określenie potrzeb edukacyjnych uczniów i nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego. Składając aplikacje organy prowadzące musiały wejść także w interakcje z przedstawicielami przedsiębiorstw i organizacji pracodawców. Poniższa

tabela obrazuje jak ewoluowały priorytety edukacyjne poszczególnych powiatów w ramach przeprowadzonego procesu konkursowego.

Tabela 2. Zmiana priorytetów w zakresie kierunków kształcenia zawodowego dla poszczególnych powiatów i miast na prawach powiatu w trakcie procesu kształtowania i weryfikowania koncepcji przedsięwzięcia strategicznego

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Gdańsk														8
														6
Gdynia														7
														6
Sopot														3
														3
Słupsk														7
														4
Gdański														5
														3
bytowski														7
														4
kwidzyński														5
														4
wejherowski														6
														7
sztumski														6
														3
kościerski														5
														4
starogardzki														6
														4
tczewski														7
														3
pucki														7
														2
kartuski														3
														3
słupski														8
														3
nowodworski														4
														4
chojnicki														7
														3
lęborski														9
														5
malborski														5
														4
człuchowski														6
														3
Sierpień 2015	7	13	4	14	20	8	2	5	8	7	14	13	6	
Zatwierdzone	5	7	3	3	15	5	1	1	1	4	18	10	5	

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów z DES

Legenda:

Stan na 18 sierpnia 2015 r.

	branża priorytetowa
	branża uzupełniająca

Stan wg zatwierdzonego zakresu PS

	branża kluczowa
	potencjalna branża kluczowa

W ramach zdefiniowanej procedury konkursowej organy prowadzące musiały przeprowadzić rzetelną diagnozę szkolnictwa zawodowego i analizę potrzeb lokalnych, subregionalnych i regionalnego rynku pracy, a także współpracy szkół zawodowych z pracodawcami. Realizowane były także oceny stanu prowadzonego szkolnictwa zawodowego, w tym określenie potrzeb edukacyjnych uczniów i nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego. Składając aplikacje organy prowadzące musiały wejść także w interakcje z przedstawicielami przedsiębiorstw i organizacji pracodawców. Powyższa tabela obrazuje jak ewoluowały priorytety edukacyjne poszczególnych powiatów w ramach przeprowadzonego procesu konkursowego.

Generalnie zatwierdzona lista priorytetowych kierunków branżowych dla wszystkich powiatów była o 36% niższa niż zaproponowana wyjściowo. Największa skala redukcji dotyczyła kształcenia pod kątem sektora kreatywnego (z 8 do 1 powiatu), przemysłu spożywczego (z 5 do 1) oraz energetyki i ekoenergetyki (z 14 do 3). Natomiast w przypadku kształcenia zawodowego na potrzeby transportu, logistyki i motoryzacji ostateczna liczba powiatów, które uznały je za priorytetowe była wyższa niż wyjściowa (18 w stosunku do 14). Jeżeli chodzi o poszczególne powiaty to w większości przypadków mieliśmy do czynienia z redukcją priorytetowych kierunków kształcenia (największa w przypadku puckiego, chojnickiego i tczewskiego), choć był także jednostkowy przypadek odwrotny (powiat wejherowski). W kilku przypadkach mieliśmy także do czynienia z przetasowaniem priorytetów w danym powiecie (Sopot, powiat gdański, wejherowski, kościerski, tczewski, kartuski, człuchowski).

W koncepcjach dotyczących rozwoju szkolnictwa zawodowego organy prowadzące (w większości samorządu powiatowe) uwzględniły zapisy dotyczące budowy elementów systemu poradnictwa zawodowego. W większości powiatów powołano doradców-konsultantów odpowiedzialnych za działania realizowane bezpośrednio w szkołach. W strukturze CEN powołano konsultanta wojewódzkiego, odpowiedzialnego za współpracę i wsparcie w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego doradców-konsultantów powiatowych. Ponadto w ramach zadań CEN kontynuowano prace sieci doradców edukacyjno-zawodowych służące zwiększeniu kompetencji nauczycieli i doradców zawodowych, w tym poprzez organizację konferencji i szkoleń. CEN dokonał także przeglądu zakresów rzeczowych projektów organów prowadzących szkoły zawodowe w ramach przedsięwzięcia strategicznego „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych”, który posłuży podejmowaniu adekwatnej współpracy z zainteresowanymi powiatami w zakresie doskonalenia kompetencji nauczycieli.

W ramach przedsięwzięcia realizowany jest także projekt pozakonkursowy SWP współfinansowany ze środków RPO WP „Programy motywacyjne dla uczniów pomorskich szkół zawodowych”. W ramach tego działania w roku 2016 opracowano zasady uczestnictwa uczniów i nauczycieli w projekcie, przeprowadzono nabór wniosków o przyznanie stypendiów – wpłynęło 1221 wniosków, przyznano 412 stypendiów i dokonano wypłaty I transzy stypendium. Ogłoszono postępowania przetargowe na realizację kursów umożliwiających uczniom zdobycie dodatkowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Realizowano także działania związane z rekrutacją uczestników, uruchomieniem modułu stypendialnego, przygotowaniem założeń organizacji praktyk i staży u pracodawców oraz przygotowaniem do uruchomienia kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Ryzyka i wnioski na przyszłość

Dalsza realizacja tego przedsięwzięcia powinna polegać na realizacji ewaluacji *on-going* działań prowadzonych przez organy prowadzące. Obecnie trwają prace koncepcyjne związane z przygotowaniem do monitorowania efektów jakościowych realizacji przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, iż o sukcesie tego przedsięwzięcia strategicznego zadecyduje przede wszystkim efektywność współpracy między szkołami, organami prowadzącymi oraz przedsiębiorcami i przedstawicielami organizacji pracodawców.

Z tego punktu widzenia ważnym instrumentem dla podtrzymania tej współpracy powinno być także zintensyfikowanie działań w ramach zobowiązania SWP w postaci uruchomienia sieci dialogu edukacyjnego w regionie, a w szczególności stymulowanie powstawania lokalnych inicjatyw w tym zakresie. Działania w zakresie stymulowania dialogu edukacyjnego w regionie są podejmowane – m.in. poprzez prace Pomorskiej Rady Oświatowej, czy kolejne edycje Forum Pomorskiej Edukacji. Tym niemniej pożądaną wydaje się alokowanie dodatkowych zasobów, z jednej strony, na uruchomienie działań koordynacyjnych i inicjujących ze strony DES, z drugiej zaś na pobudzenie inicjatyw lokalnych (zapewnienie lokalnych animatorów i liderów. Należy rozważyć rezygnację z zastrzeżenia, iż stymulowanie dialogu edukacyjnego ma się odbywać jedynie w bardzo sformalizowanej postaci powoływania powiatowych tudzież gminnych rad oświatowych. Zmiana tej formuły na bardziej oddolną dawałaby także szanse na aktywizację lokalnych inicjatyw i organizacji pozarządowych (obywatelskich) w obszarze edukacji. Dalsze działania w zakresie stymulowania dialogu edukacyjnego – tak na poziomie regionalnym, jak i lokalnym – będą niewątpliwie użyteczne – zarówno z uwagi na potencjał dostosowywania edukacji do potrzeb gospodarki, jak również w celu lepszego radzenia sobie z perturbacjami w systemie oświaty wywołanych reformami obecnego rządu (likwidacja gimnazjów, wydłużenie kształcenia w szkołach podstawowych, zawodowych i liceach itd.).

Innym pożądanym działaniem na rzecz stymulowania współpracy szkół i organów prowadzących z przedsiębiorcami byłoby wygospodarowanie środków, które mogłyby wspierać opracowywanie nowych kierunków kształcenia / nowych zawodów. Przykładowo cały czas istnieje pilna i niezrealizowana potrzeba w postaci zastąpienia nadwyżkowego kształcenia w zakresie technika informatyka, kształceniem techników programistów. Inicjatywy tego typu wymagają mobilizacji przedsiębiorców, współpracy z organami prowadzącymi i prac merytorycznych pozwalających na skuteczne wystąpienie z wnioskiem do Ministerstwa Edukacji. Jednocześnie z uwagi na inercję zmian w zakresie listy zawodów i podstaw programowych (kompetencja poziomu centralnego) istnieje potrzeba, jak najszybszego stymulowania bezpośrednich kontaktów pomiędzy uczniami i nauczycielami, a pracodawcami w postaci różnego rodzaju staży, praktyk, włączania praktyków w proces nauczania itp. Sposób realizacji tych działań – zwłaszcza w ramach przedsięwzięcia strategicznego „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych (...)” – powinien być przedmiotem szczególnego zainteresowania planowanych działań w zakresie monitoringu realizacji tego przedsięwzięcia.

Istotnym zagrożeniem dla realizacji projektu są zmieniające się interpretacje przepisów/wytycznych dotyczących ich realizacji. Utrudniają lub uniemożliwiają one realizację planowanych działań (np. organizację staży i praktyk zawodowych u pracodawców, którzy współpracowali z organami prowadzącymi i szkołami na etapie przygotowania koncepcji rozwoju szkolnictwa zawodowego).

1.5 POMORSKIE E-ZDROWIE

Podmiot realizujący:	Departament Społeczeństwa Informacyjnego i Informatyki UM WP, Departament Zdrowia UM WP
Beneficjent:	Szpital województwa pomorskiego (samorządowe jednostki organizacyjne – SP ZOZ i spółki prawa handlowego)
Beneficjenci końcowi:	Mieszkańcy województwa pomorskiego, kadra podmiotów leczniczych
Wartość projektu:	184 mln zł
Źródła finansowania:	7.2 RPO WP 2014-2020

Wprowadzenie

Przedsięwzięcie strategiczne „Pomorskie e-Zdrowie” jest największym i zarazem najbardziej kompleksowym projektem realizowanym w ramach RPS Zdrowie dla Pomorzan. Związane jest ono z realizacją Celu Szczegółowego 2 Bezpieczeństwo pacjentów i efektywność regionalnego systemu zdrowia oraz Priorytetem 2.1 Systemy informatyczne i telemedyczne. Projekt realizowany jest przez Departament Społeczeństwa Informacyjnego i Informatyki oraz Departament Zdrowia UM WP.

Głównym źródłem finansowania projektu jest RPO WP 2014-2020. W ramach osi priorytetowej 7 Zdrowie, działanie 7.2 Systemy teleinformatyczne i telemedyczne przewidziano 168 mln zł dofinansowania UE w ramach trybu pozakonkursowego. Wkład własny ze strony SWP wyniesie ponad 40 mln zł. Projekt skierowany jest do szpitali i SP ZOZ, których właścicielem jest SWP. Głównym celem projektu jest informatyzacja podmiotów leczniczych, tak aby spełniały wymogi ustawowe wynikające z ustawy o systemie informacji i ochronie zdrowia. W efekcie informatyzacji poprawi się jakość i dostępność usług leczniczych oraz zwiększy się efektywność zarządzania szpitalami SWP. Regionalny system ma być elementem systemu centralnego Platforma P1 (Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych) oraz Platforma P2 (Platforma udostępniania on-line przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych), które są realizowane przez Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia (CSIOZ)⁴.

Realizacja przedsięwzięcia

Zgodnie z założeniami projektu do 2021 r. we wszystkich podmiotach leczniczych SWP zrealizowane zostaną następujące zadania:

- Prace modernizacyjne oraz rozbudowa systemów teleinformatycznych w celu wdrożenia interoperacyjnych systemów informatycznych,

⁴ CSIOZ jest państwową jednostką budżetową powołaną przez Ministra Zdrowia, która m.in. realizuje projekty związane z funkcjonowaniem systemów informacyjnych w ochronie zdrowia. P1 to "Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych" usprawniająca proces planowania i realizacji świadczeń zdrowotnych, monitorowaniem i sprawozdawczością z ich realizacji, dostępem do informacji o udzielanych świadczeniach oraz publikowaniem informacji w obszarze ochrony zdrowia. P2 to „Platforma udostępniania on-line przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych”. Uruchomiono Platformę Rejestrów Medycznych oraz System Wymiany Dokumentów, które umożliwiają szybką wymianę dokumentów elektronicznych. P4 to "Dziedzinowe systemy teleinformatyczne systemu informacji w ochronie zdrowia", które pozwalają na usprawnianie procesów biznesowych związanych z zarządzaniem i dostępem do informacji w systemie ochrony zdrowia.

- Zapewnienie podmiotom leczniczym będącym uczestnikami projektu nowoczesnych i interoperacyjnych systemów dziedzinowych w szczególności: HIS, EDM, RIS, PACS, ERP, BI, LIS, EOD, systemu rejestracji czasu pracy personelu, systemu kontroli dostępu do pomieszczeń, systemów gromadzenia i archiwizacji danych, systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji w tym dostępu do danych oraz infrastruktury teleinformatycznej,
- Budowa regionalnego systemu do analizy i zarządzania danymi (system informatyczny klasy Business Intelligence) w szpitalach SWP zintegrowanego z krajowym systemem informacji w ochronie zdrowia,
- Utworzenie portalu informacyjnego stanowiącego informacje o ofercie pomorskiego systemu zdrowia wraz z systemem rejestracji oraz informacją o jakości świadczonych usług,
- Budowa systemu pozwalającego na wymianę informacji pomiędzy podmiotami leczniczymi,
- Podniesienie poziomu wiedzy kadry podmiotów leczniczych z zakresu zarządzania i informatyki.

Przewidziane jest również utworzenie regionalnego systemu informacji medycznej, który obejmie:

- Regionalne repozytorium dokumentów medycznych,
- Regionalny rejestr dokumentów medycznych,
- Regionalna szyna danych,
- Dostęp do dokumentacji medycznej dla pacjenta i lekarza,
- Bezpieczeństwo w zakresie dostępu do danych medycznych.

Zaplanowany wskaźnik rezultatu obejmuje odsetek podmiotów leczniczych SWP wyposażonych w systemy informatyczne (HIS/RIS/PACS) przygotowane do integracji z platformą P1/P2 na poziomie 100%, a wskaźnik produktu to liczba podmiotów leczniczych, w których wdrożono usługę publiczną udostępnianą on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3-dwustronna interakcja na poziomie 14 podmiotów, tj. wszystkie podmioty będące partnerami niniejszego projektu. W chwili obecnej nie można prognozować szans realizacji powyższych wskaźników, gdyż projekt rozpoczął się z początkiem 2016 r. i jest w fazie przygotowawczej.

Do końca 2016 r. dokonano inwentaryzacji stopnia informatyzacji podmiotów leczniczych, przygotowano studium wykonalności wraz z koncepcją techniczno-technologiczną oraz przygotowano wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia. W sierpniu 2016 r. wybrano Inżyniera Kontraktu, a dodatkowo realizowane są warsztaty oraz działania koordynacyjne z beneficjentami projektu. Na koniec 2016 r. zakończono fazę przedwdrożeniową, w efekcie której zaktualizowano załącznik do SIWZ – koncepcję techniczno-technologiczną, harmonogram zamówień publicznych, budżet projektu oraz projekty dokumentów formalnych. W I i II kwartale 2017 r. planowane jest przygotowanie dokumentacji przetargowej (m.in. przygotowanie SIWZ wraz z załącznikami) oraz jej zatwierdzenie w drugiej połowie roku.

Tabela 3. Harmonogram prac na 2017 r.

Budowa i dostosowanie infrastruktury pasywnej (w tym serwerownie), dostosowanie i rozbudowa sieci teleinformatycznych i sieci zasilania gwarantowanego wraz z dostawą budynkowych (centralnych) zasilaczy UPS	2017-02-09	2018-05-30
Przygotowanie dokumentacji przetargowej	2017-02-10	2017-06-29
Postępowanie przetargowe	2017-06-30	2017-11-16
Realizacja zamówienia	2017-11-17	2018-05-03
Dostawa urządzeń aktywnych sieci LAN (bez urządzeń typu firewall)	2017-10-20	2018-02-22
Przygotowanie dokumentacji przetargowej	2017-10-20	2018-02-22
Dostawa stacji roboczych, terminali, urządzeń mobilnych oraz urządzeń peryferyjnych wraz z oprogramowaniem systemowym - część 1 i dostawa małych (stanowiskowych) zasilaczy UPS.	2017-08-01	2017-10-23
Przygotowanie dokumentacji przetargowej	2017-08-01	2017-10-23
Zadanie 2. Dostawa oprogramowania biurowego i narzędziowego.	2017-08-01	2017-10-23
Przygotowanie dokumentacji przetargowej	2017-08-01	2017-10-23
Główny wykonawca systemów dziedzinowych, platformy regionalnej, GCPD i DR	2017-02-09	2018-05-30
Przygotowanie dokumentacji przetargowej	2017-02-09	2017-09-20
Postępowanie przetargowe	2017-09-21	2018-05-30

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów

Opóźnienia występujące w trakcie realizacji projektu związane są głównie z czynnikami zewnętrznymi, dotyczącymi zmian w kształcie Platformy P1 realizowanej na poziomie centralnym (CSIOZ). Zmiany dotyczące konstrukcji systemu centralnego mają bezpośredni wpływ na kształt projektu, ale nie stanowią czynnika krytycznego, który może wpłynąć na niepowodzenie projektu. Zgodnie z opiniami osób zaangażowanych w realizację projektu przyjęte rozwiązania są na tyle elastyczne, że pozwolą na bezproblemową integrację z systemem centralnym. Dodatkowo, planowane jest wprowadzenie rozwiązań prawnych, dzięki którym wykonawcy projektu będą zobligowani do dostosowania poszczególnych produktów do ewentualnych zmian. Zakończenie prac nad wdrożeniem Platformy P1 i P2 w CSIOZ jest jednym z oczekiwań wobec administracji centralnej przedstawionym w RPS Zdrowie dla Pomorza, które nie zostało zrealizowane.

Wśród ryzyk związanych bezpośrednio z projektem wymienić należy rozległość grupy beneficjentów, do której należy 14 podmiotów leczniczych. Wprawdzie właścicielem wszystkich podmiotów jest SWP, ale koordynacja ustaleń pomiędzy stronami oraz rotacja kadr wpływają na wystąpienia ryzyka opóźnień. W celu lepszego zarządzania projektem opracowywana jest księga procedur regulujących wymianę informacji i dokumentacji między uczestnikami Projektu oraz plan komunikacji. Dodatkowo, w ramach projektu prowadzone będą szkolenia z zakresu metodologii zarządzania projektami, tak aby osoby nadzorujące projekt ze strony podmiotów leczniczych mogły wspomagać cały proces. Wśród pozostałych ryzyk można wskazać na ryzyka związane z realizacją procedury przetargowej i jednocześnie procesu kontraktowania wykonawców oraz ryzyko szacunkowej wartości projektu (w tym ryzyko kursowe). Niemniej powyższe ryzyka są pod kontrolą lidera projektu.

Ryzykiem o charakterze makroekonomicznym są zmiany w ochronie zdrowia związane z planami likwidacji Narodowego Funduszu Zdrowia, a tym samym dotychczasowego sposobu finansowania służby zdrowia, sieci szpitali, czy w zakresie leczenia psychiatrycznego. Niemniej należy założyć, że

cyfryzacja opieki zdrowotnej, której elementem na poziomie regionu jest przedsięwzięcie strategiczne Pomorskie e-Zdrowie, będzie postępować niezależnie od zmian instytucjonalnych. Zakres prac zaplanowanych w ramach projektu jest na tyle uniwersalny, że w przypadku zastosowania elastycznych rozwiązań technologicznych system powinien być kompatybilny z każdym przyjętym systemem.

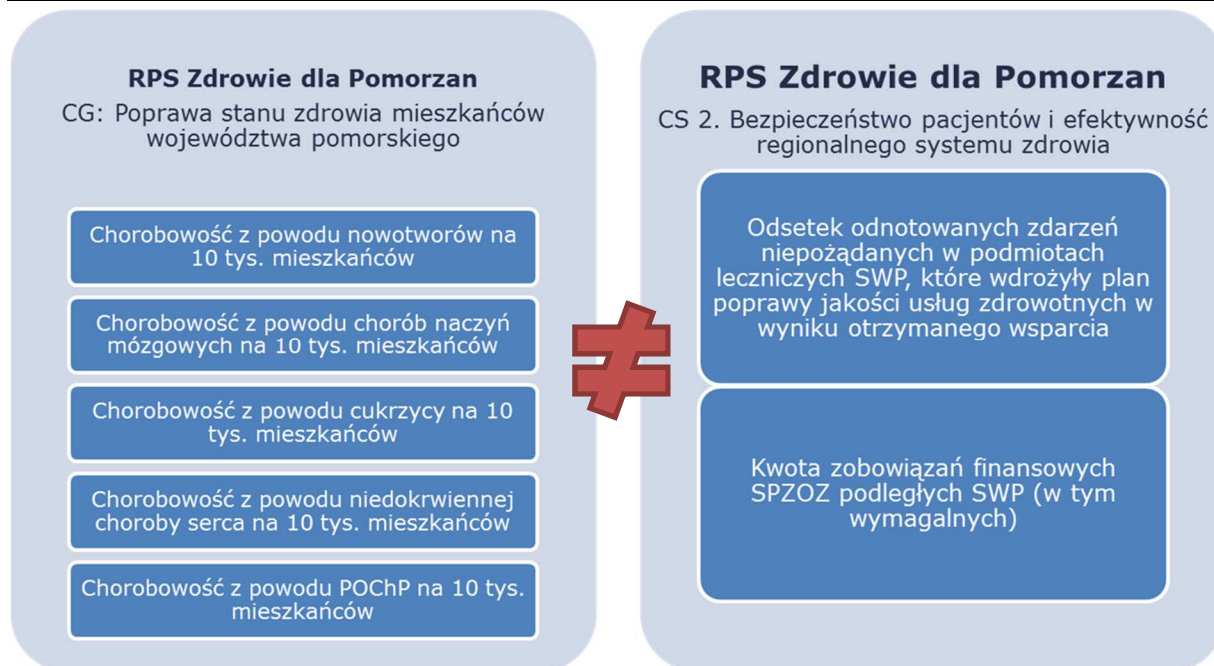
Ryzyka o charakterze wewnętrznym znajdują się pod stałym monitoringiem i kontrolą SWP, natomiast w przypadku ryzyka o charakterze zewnętrznym tj. reformy opieki zdrowotnej należy założyć, że informatyzacja pomiotów leczniczych, której elementem na poziomie regionu jest przedsięwzięcie strategiczne Pomorskie e-Zdrowie, będzie postępować niezależnie od zmian instytucjonalnych. Zakres prac zaplanowanych w ramach projektu jest na tyle uniwersalny, że w przypadku zastosowania elastycznych rozwiązań technologicznych system powinien być kompatybilny z każdym przyjętym systemem.

Przedsięwzięcie strategiczne Pomorskie e-Zdrowie jest elementem RPS Zdrowie dla Pomorzan, które to z kolei powiązane jest z Celem Strategicznym 2. Aktywni Mieszkańcy i Celem Operacyjnym 2.4 Lepszy dostęp do usług zdrowotnych.

Ukierunkowanie interwencji zgodnie z SRWP ma przebiegać w zakresie 2.4.1 Poprawa dostępu do wysokiej jakości specjalistycznych usług zdrowotnych w zakresie chorób cywilizacyjnych oraz 2.4.2 Intensyfikacja działań profilaktycznych i diagnostycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych. Z kolei Pomorskie e-Zdrowie stanowi element drugiego obszaru RPS Zdrowie dla Pomorzan związanego z realizacją Celu Szczegółowego 2. Bezpieczeństwo pacjentów i efektywność regionalnego systemu zdrowia i Priorytetu 2.1 Systemy informatyczne i telemedyczne. Tym samym analizowane PS wpisuje się w obszar 2.4.1 Poprawa dostępu do wysokiej jakości specjalistycznych usług zdrowotnych w zakresie chorób cywilizacyjnych SRWP 2020. Analiza wskaźników przypisanych do Celu Operacyjnego SRWP 2020 w obszarze Lepszy dostęp do usług zdrowotnych (2.4) wskazuje, że są one powiązane z Celem Głównym RPS Zdrowie dla Pomorzan. Niemniej wskaźniki przypisane do Celu Szczegółowego 2 RPS ZdP oraz Priorytetu 2.1, gdzie ulokowane jest analizowane PS, nie będą prowadziły bezpośrednio do realizacji, zarówno CG RPS Zdrowie dla Pomorzan, jak i CO 2.4. SRWP 2020.

Wykres 3. Powiązanie wskaźników SRWP 2020 i RPS Zdrowie dla Pomorzan

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPS Zdrowie dla Pomorzan

Pomimo, że PS jest istotne z punktu widzenia realizacji zobowiązań SWP (dwóch z trzech, tj. (1) Stworzenia efektywnej regionalnej sieci szpitali świadczących specjalistyczne usługi zdrowotne o wysokiej jakości rzeczywistej, przede wszystkim w zakresie chorób cywilizacyjnych oraz (2) Wdrożenia w szpitalach wieloletniego planu działań w zakresie doskonalenia jakości rzeczywistej usług zdrowotnych), to dla realizacji głównych celów zarówno SRWP 2020 oraz RPS będzie miało wtórne znaczenie, gdyż nie doprowadzi bezpośrednio do osiągnięcia wskaźników głównych.

Na etapie rozpoczęcia przedsięwzięcia partnerami i jednocześnie beneficjentami ostatecznymi było 17 podmiotów leczniczych, dla których właścicielem lub podmiotem tworzącym jest SWP. W wyniku procesów konsolidacyjnych inicjowanych przez SWP, liczba ta zmniejszyła się do 16, a w związku z podjętą uchwałą Zarządu SWP zmniejszy się do 14-tu⁵. Niemniej jednak liczba szpitali będących partnerami przedsięwzięcia nie ulegnie zmianie. Zgodnie z tzw. Mapą potrzeb zdrowotnych w województwie funkcjonuje 74 szpitali, w tym 49 posiadające kontrakt z NFZ. Biorąc pod uwagę liczbę bezpośrednich partnerów przedsięwzięcia – 14 podmiotów leczniczych (którzy dysponują prawie 6 tys. łóżek) to skala PS jest na poziomie prawie 30% wszystkich podmiotów posiadających kontrakt z NFZ (70% pod względem liczby łóżek⁶). Elementem zwiększającym skalę oddziaływania będzie uruchomienie warstwy regionalnej projektu. Uzupełnieniem przedsięwzięcia strategicznego jest działanie 7.2 RPO WP 2014-2020, gdzie 15-tu beneficjentów będzie realizować projekty o wartości 41,3 mln zł (dofinansowanie ze środków EFRR to 33,2 mln zł. W ramach tego działania wybrane projekty są

⁵ Uchwała Nr: 1343/198/16 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia: 2016-12-20 w sprawie rozpatrzenia stanowiska Zarządu Wojewódzkiego Forum Związków Zawodowych dotyczącego projektu uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie połączenia spółki pod firmą Szpitale Wojewódzkie w Gdyni Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni oraz spółki pod firmą Pomorskie Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy w Gdańsku Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku i spółki pod firmą Szpital Specjalistyczny im. F. Ceynowy Sp. z o.o. z siedzibą w Wejherowie

⁶ Zgodnie z Mapą potrzeb zdrowotnych szpitale posiadające kontrakt z NFZ dysponują 8 174 łózkami.

komplementarne z projektami centralnymi – P1, P2 i P4 realizowanymi przez CSIOZ oraz przedsięwzięciem Pomorskie e-Zdrowie.

Pod względem finansowania realizacja PS zagwarantowana jest w ramach działania pozakonkursowego 7.2 Systemy teleinformatyczne i telemedyczne RPO WP 2014-2020. Przedsięwzięcie to pod względem wartości stanowi 32% alokacji środków UE w tej osi priorytetowej (168 mln zł W przypadku projektów konkursowych w działaniu 7.2⁷ są to projekty związane z wdrożeniem interoperacyjnych i zintegrowanych systemów e-zdrowia wraz z infrastrukturą oraz budową, rozwojem i wdrożeniem usług telemedycznych. Zgodnie z wynikami tego konkursu oddziaływanie może dotyczyć potencjalnie 15 podmiotów (zgodnie z listą wniosków po rozstrzygnięciu konkursu przez ZWP). Wśród wyłonionych projektów są wszystkie projekty przewidziane w ramach mechanizmu ZPT oraz 9 projektów, gdzie wnioskodawcą są prywatne i publiczne podmioty lecznicze. Łącznie dofinansowanie z EFRR wyniosło 33,2 mln zł. Ocena efektów tychże projektów oraz ich faktyczne powiązanie z projektem Pomorskie e-Zdrowie będzie możliwe dopiero po ich zakończeniu⁸. Na etapie planowania interwencji należy ocenić jej zakres pozytywnie. Nowoczesne narzędzia informatyczne przyczynią się do realizacji CS 2 Bezpieczeństwo pacjentów i efektywność regionalnego systemu zdrowia oraz Celu Strategicznego SRWP 2020 lepszy Dostęp do usług zdrowotnych. Jeżeli efekt zaplanowanej interwencji (również w odniesieniu do restrukturyzacji podmiotów leczniczych) będzie zgodny z pierwotnymi założeniami to powinien również w długim terminie wesprzeć realizację celów RPS związanych z poprawą zdrowia mieszkańców województwa.

Realizacja projektu nie jest zagrożona, źródła finansowania są zapewnione, a projekt realizowany jest zgodnie z zaktualizowanym harmonogramem. W celu ograniczenia ryzyk i zwiększenia efektywności interwencji publicznej rekomendowane jest:

1. Monitorowanie i koordynacja działań podejmowanych na poziomie centralnym w takim zakresie, aby zapewnić pełną interoperacyjność wdrażanego systemu z platformami P1/P2,
2. Uwzględnianie takich technologii i standardów (zwłaszcza w odniesieniu do warstwy regionalnej), które w jak największym stopniu umożliwią korzystanie jak największej liczbie podmiotów z platformy zarówno w zakresie zaawansowanych usług telemedycznych jak i wymiany e-dokumentów,

⁷ Nabór na projekty w ramach konkursu zakończył się, a w lutym 2017 r. opublikowano jego wyniki.

⁸ Brak jest informacji o szczegółach projektów zgłoszonych w konkursie w działaniu 7.2 RPO WP 2014-2020, natomiast zgodnie z informacją opublikowaną na stronie konkursu (<http://www.rpo.pomorskie.eu/-/nabor-wnioskow-o-dofinansowanie-projektow-w-ramach-dzialania-7-2-systemy-informatyczne-i-telemedyczne-rpo-wp-2014-2020#>) „projekty składane [...] muszą być projektami komplementarnymi zarówno z projektami centralnymi realizowanymi przez Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia (CSIOZ) – w szczególności P1, P2 oraz P4, jak i z projektem regionalnym „Pomorskie e-Zdrowie” realizowanym przez Samorząd Województwa Pomorskiego.” Brak również informacji o podpisaniu umów z beneficjentami w ramach powyższego konkursu - lista projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020 - stan na 28 lutego 2017 r.

1.6 PAKIET DZIAŁAŃ WZMACNIAJĄCYCH KORYTARZ TRANSPORTOWY PÓŁNOCNY

Podmiot realizujący:	Zarząd Dróg Wojewódzkich
Beneficjent:	Samorząd Województwa Pomorskiego
Interesariusze:	gminy północnej strefy województwa
Beneficjenci końcowi:	Mieszkańcy gmin położonych wzdłuż DK 6
Wartość projektu:	392 mln zł
Źródła finansowania:	10.2 RPO WP 2014-2020

Wprowadzenie

Specyficzne ukształtowanie sieci osadniczej województwa pomorskiego, ze stolicą położoną niekoncentrycznie w strefie nadmorskiej i ośrodkami lokalnymi położonymi na osi wschód-zachód sprawia, że sieć drogowa musi charakteryzować się daleko większymi wymaganiami funkcjonalnymi i sprawnościowymi, niż w przypadku regionów śródlądowych. Sieć drogowa regionu obejmuje 19,5 tys. km dróg przenoszących ruch ok. 1,48 mln pojazdów (w tym 1,15 mln samochodów osobowych) należących do mieszkańców (tj. zarejestrowanych w województwie) oraz ruch międzywojewódzki – towarowy (do/z portów morskich) i turystyczny (sezonowy). W latach 2010-2015 na głównych szlakach komunikacyjnych województwa średnie dobowe natężenie ruchu wzrosło o 30%. Taka intensyfikacja ruchu samochodowego⁹ w połączeniu z niską jakością wielu odcinków (60% długości sieci dróg wojewódzkich ma zły stan nawierzchni¹⁰) i specyfiką sieci osadniczej powoduje, że dostępność stolicy regionu na osi wschód – zachód jest mocno ograniczona. Dojazd z północno-zachodnich (Słupsk) i zachodnich rejonów województwa zabiera ok. 2 godz. lub nawet dłużej. Podstawowym problemem sieci drogowej jest istnienie wielu wąskich gardel – brak obwodnic wielu miast i miejscowości. Problem ten jest szczególnie mocno widoczny na terenie OMT, gdzie Trasa Średnicowa i obwodnica praktycznie wyczerpują swoją zdolność przepustową.

Realizacja przedsięwzięcia

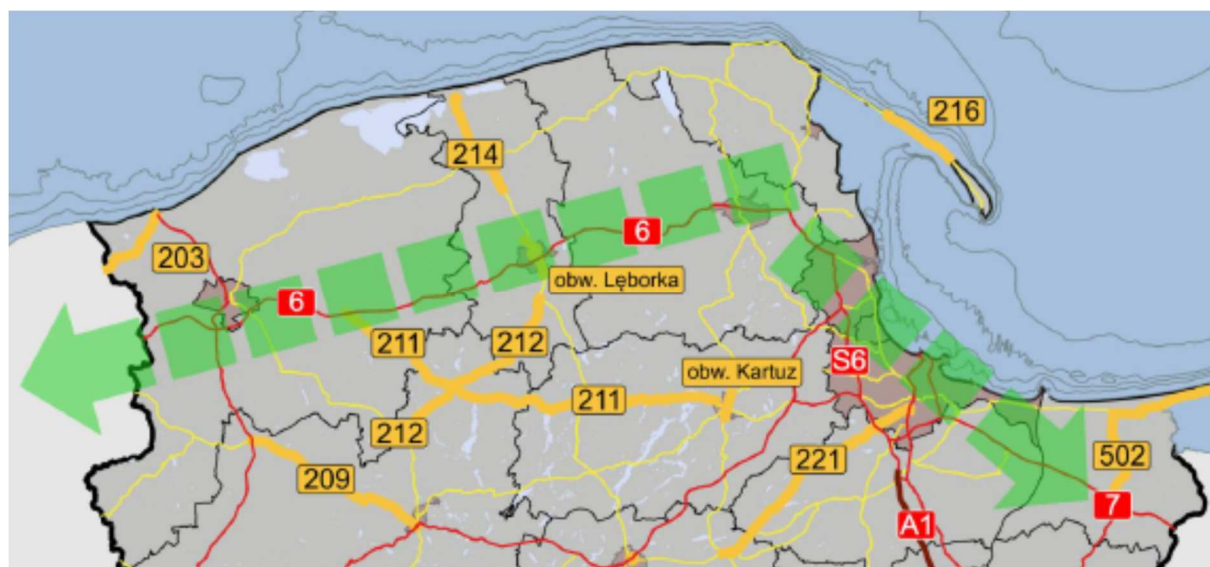
Istotą przedsięwzięcia strategicznego jest zwiększenie spójności transportowej ośrodków miejskich przylegających do północnego korytarza transportowego (Słupsk-Lębork-OMT-Elbląg) poprzez łatwiejszy, szybszy i bezpieczniejszy dostęp transportem samochodowym głównie do OMT. Przedsięwzięcie składa się z 11 niezależnych zadań inwestycyjnych, polegających na rozbudowie i modernizacji kilkunastu odcinków dróg wojewódzkich (nr 203, 209, 211, 212, 214, 216, 221, 501, 502, obwodnice Lęborka i Kartuz) doprowadzających ruch samochodowy do północnego korytarza transportowego (wykres 4) przebiegającego wzdłuż osi drogi krajowej nr 6, która komunikuje OMT ze subregionem słupskim i drogi nr 7 zapewniającej komunikację na osi OMT – Warszawa. Celem planowanych inwestycji jest zlikwidowanie wszelkich ograniczeń technicznych utrudniających dostęp do korytarza poprzez podwyższenie nośności jezdni, poprawę geometrii dróg, budowę brakującego wyposażenia technicznego dróg. Szczególnie istotnym elementem prowadzonych prac ma być

⁹ O bardzo dużej intensywności transportu samochodowego może też świadczyć fakt, że w roku 2012 (brak nowszych danych) na jeden kilometr dróg przypadało 121 pojazdów (w tym traktory i motocykle) przy średniej krajowej wynoszącej 92 pojazdy i średniej europejskiej 27-54. Porównaj: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego, luty 2014, str. 35.

¹⁰ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, Gdańsk, grudzień 2016, str. 42.

uzupełnienie infrastruktury drogowej o elementy zwiększające bezpieczeństwo – zatoczki autobusowe, przejścia dla pieszych, wyspy kanalizujące ruch, lewoskręty, bariery energochłonne. Prace będą też obejmowały przebudowę punktów węzłowych (skrzyżowania) oraz obiektów inżynierskich (wiadukty, mosty). Łączna długość dróg objętych modernizacją wynosi ok. 188 km, a szacunkowy koszt planowanych prac to ok. 392 mln zł. Wszystkie zadania inwestycyjne realizowane są przez Zarząd Dróg Wojewódzkich, będący jednostką organizacyjną SWP.

Wykres 4. Sieć drogowa na obszarze północnego korytarza transportowego

Źródło: Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego

Stan realizacji poszczególnych zadań wchodzących w skład przedsięwzięcia strategicznego prezentuje poniższa tabela. Większość zadań inwestycyjnych jest dopiero na etapie przygotowania dokumentacji projektowej i uzyskiwania stosowanych decyzji administracyjnych. Dwa zadania inwestycyjne są już w fazie realizacji – prace na odcinkach drogi nr 211 (obwodnica Kartuz; inwestycja na ukończeniu) i 214. Dla zadania przebudowy drogi wojewódzkiej 203 zabezpieczono finansowanie wkładu własnego poprzez włączenie zadania do Wieloletniej Prognozy Finansowej; ogłoszono także przetarg na wybór wykonawcy.

Tabela 4. Stan prac na poszczególnych odcinkach dróg

Przebudowywane odcinki dróg wojewódzkich (nr)	Stan prac
203 na odcinku Ustka – granica województwa	Ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy robót
209 na odcinku Suchorze – Bytów	Opracowywanie dokumentacji projektowej oraz studium wykonalności
211 na odcinku Nowa Dąbrowa – Puzdrowo i Mojusz – Kartuzy	Opracowana dokumentacja projektowa, wydano decyzję środowiskową; trwają prace nad dalszą realizacją procesu inwestycyjnego
Budowa Obwodnicy Kartuz w ciągu DW 211 – etap I	Prace budowlane w toku
212 na odcinku Osowo Lęborskie – Unichowo	Opracowanie dokumentacji projektowej
214 na odcinku Łeba - Białogarda	Prace budowlane w toku; planowany termin zakończenia robót 06.2018 r.
budowa obwodnicy Wschodniej Lęborka	Opracowana dokumentacja projektowa
221 na odcinku Gdańsk – Nowa Karczma	Opracowana dokumentacja projektowa

501 na odcinku Stegna – Krynica Morska	Trwa opracowywanie dokumentacji projektowej oraz studium wykonalności
502 na odcinku Nowy Dwór Gdański – Stegna	Planowane ogłoszenie zamówienie na wykonanie dokumentacji projektowej

Źródło: BIP ZDW

Ocena interwencji w ramach przedsięwzięcia strategicznego

Realizowane przedsięwzięcie strategiczne niewątpliwie przyczyni się do większej spójności obszarów miejskich bezpośrednio przylegających do północnego korytarza transportowego. Prowadzone prace budowlane – w tym w szczególności budowa obwodnic miast, obejść mniejszych miejscowości oraz elementy infrastruktury drogowej jak „lewoskręty” czy zatoczki autobusowe, powinny spowodować podwyższenie przeciętnych prędkości przejazdu doprowadzając do przesunięcia izochrony czasu dostępu w kierunku zachodnim. Ponieważ większość podróży międzypowiatowych odbywa się w kierunku do i z OMT prowadzone inwestycje usprawnią przepływ ruchu samochodowego w tym właśnie kierunku. W naszej ocenie skuteczność interwencji realizowanej za pomocą przedsięwzięcia strategicznego jest jednak ściśle uwarunkowana od poprawy przepustowości całego węzła transportowego OMT, jak i modernizacji drogi S6 stanowiącej oś korytarza. Wzrost dostępności transportowej w wyniku realizowanych inwestycji w obecnej sytuacji rodzi ryzyko zwiększenia kongestii¹¹ na drogach wewnętrznych OMT (Trasa Średnicowa, obwodnica). Problem ten miałyby rozwiązać takiej inwestycje jak Obwodnica Metropolitalna, Obwodnica Północna Aglomeracji Trójmiejskiej oraz Trasa Kaszubska. Konieczność przeprowadzenia tych inwestycji jest zaakcentowana w RPS w formie zdefiniowanych oczekiwań wobec administracji centralnej (a także włączenia Obwodnicy Metropolitalnej i Obwodnicy Północnej do Kontraktu Terytorialnego). Realizacja inwestycji udrażniających OMT jest jednak wciąż objęta licznymi ryzykami (wg deklaracji Ministerstwa Infrastruktury brak środków finansowych, zaskarżenie decyzji środowiskowej w przypadku Obwodnicy Metropolitalnej). W sytuacji braku inwestycji zwiększających przepustowość OMT cel interwencji realizowanej za pomocą przedsięwzięcia może nie zostać osiągnięty.

¹¹ Zatłoczenie dróg, „korki”.

1.7 BUDOWA ELEKTROCIĘPŁOWNI W CELU ODZYSKU ENERGII Z FRAKCJI ENERGETYCZNEJ ODPADÓW KOMUNALNYCH

Podmiot realizujący:	Spółka celowa – Port Czystej Energii sp. z o.o.;
Beneficjent:	Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o.
Interesariusze:	Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych, gminy, mieszkańcy, zakłady ciepłownicze (GPEC)
Beneficjenci końcowi:	Mieszkańcy województwa pomorskiego
Wartość projektu:	460 mln zł
Źródła finansowania:	2.2 POIŚ 2014-2020 (gospodarka odpadami komunalnymi), pożyczki preferencyjne z NFOŚiGW, kredyty komercyjne.

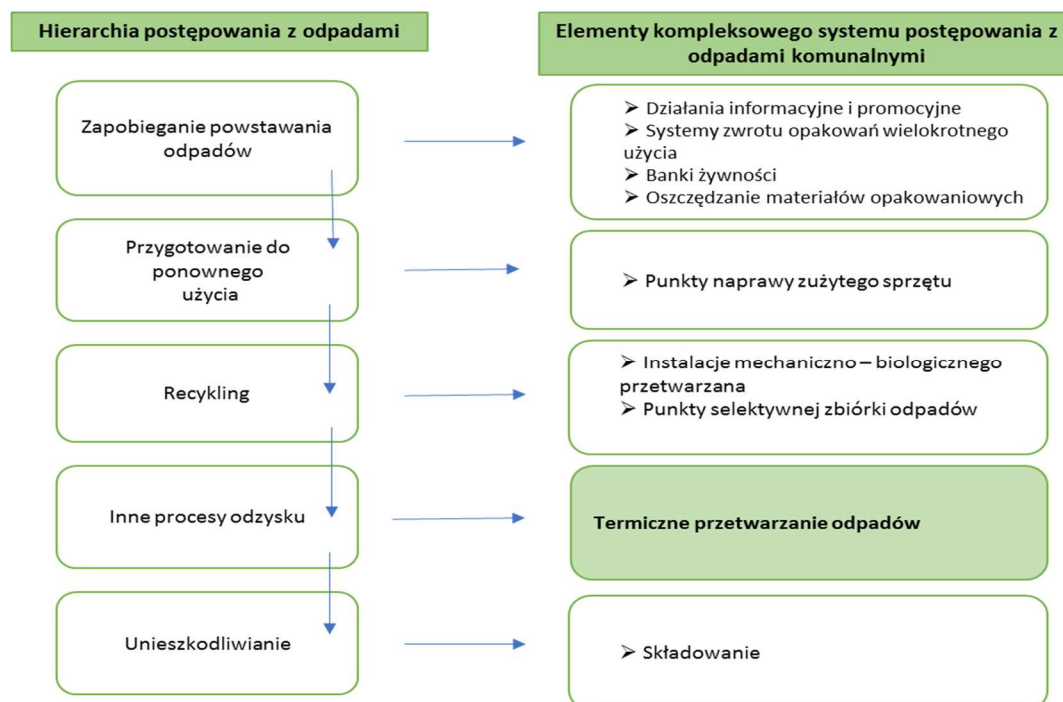
Wprowadzenie

Budowa elektrociepłowni – Zakładu Termicznego Przetwarzania Odpadów (dalej: ZTPO) – jest jednym z dwóch największych PS realizowanych w ramach Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie energetyki i środowiska – Ekoefektywne Pomorze. Celem operacyjnym projektu jest wybudowanie instalacji umożliwiającej spalanie frakcji energetycznej odpadów komunalnych oraz produkcja (odzysk) energii cieplnej i energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu (kogeneracji). Przedsięwzięcie ma strategiczne znaczenie dla całego regionu, a jego cele znacznie wykraczają poza możliwe do uzyskania bieżące - czysto operacyjne i techniczne - korzyści (spalenie odpadów, odzysk energii). Realizacja przedsięwzięcia i powstanie ZTPO ma umożliwić „domknięcie” istniejącego na terenie województwa pomorskiego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych. Domknięcie to ma polegać na stworzeniu pełnego łańcucha rozwiązań technicznych i organizacyjnych pozwalających na postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią postępowania określoną w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, tj. zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne procesy odzysku, unieszkodliwianie (Wykres 5)¹². Brakującym elementem takiego łańcucha postępowania z odpadami jest właśnie ZTPO. Pozostałe elementy – składowiska odpadów, instalacje do przetwarzania mechaniczno-biologicznego oraz rozwiązania służące recyklingowi (punkty selektywnej zbiórki) już istnieją lub na bieżąco powstają choć wiele z nich wymaga dalszego rozwoju (rozbudowy, modernizacji). Istotnym efektem budowy ZTPO będzie także uczynienie zadość krajowym i unijnym wymogom prawnym, w tym w szczególności przepisom tzw. dyrektywy składowiskowej¹³, która nakłada obowiązek znacznej redukcji masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska. Przepisy te wprowadziły m.in. zakaz składowania przetworzonych odpadów komunalnych stanowiących frakcję energetyczną (tj. posiadających wartość opałową nie niższą niż 6 MJ/kg). Jedynym sposobem na zutylizowanie tego typu odpadów jest ich spalanie.

¹² Sposób postępowania z odpadami określony w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 bezpośrednio wynika z zapisów Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (patrz: załącznik do Uchwały nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r.).

¹³ Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów. Przepisy tej Dyrektywy zostały transponowane do Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Wykres 5. Hierarchia postępowania z odpadami

Źródło: opracowanie własne na podstawie Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022

Realizacja przedsięwzięcia

Budowa ZTPO stanowi bardzo złożone przedsięwzięcie zarówno od strony techniczno- technologicznej, jak i projektowej i organizacyjnej. Ogólnie przedsięwzięcie można podzielić na trzy fazy, w ramach których realizowanych jest (i będzie w przyszłości) szereg szczegółowych zadań operacyjnych. W fazie przygotowawczej dokonano wyboru lokalizacji inwestycji, określenia jej podstawowych założeń technologicznych (m.in. na bazie analiz i prognoz podaży odpadów komunalnych w regionie). W ramach tej fazy uzyskano także decyzję środowiskową, dokonano wyboru doradcy dla całego procesu inwestycyjnego oraz przeprowadzono proces podpisywania listów intencyjnych z gminami mającymi dostarczać odpady ze swojego terenu do gdańskiej instalacji. Elementem zamykającym fazę przygotowawczą jest rozpoczęty¹⁴ we wrześniu 2014 r.– realizowany w trybie dialogu konkurencyjnego – proces wyboru podmiotu mającego zaprojektować instalację ZTPO, wybudować ją oraz nią zarządzać. Wyłonienie wykonawcy będzie oznaczać wejście przedsięwzięcia w fazę projektową (opracowanie dokumentacji wykonawczej, uzyskanie stosowanych pozwoleń budowlanych), a następnie realizacyjną (budowa). W ramach fazy realizacyjnej wzniesione zostaną obiekty budowlane wraz z odpowiednim wyposażeniem i instalacjami (stanowiska rozładunkowe, silosy, paleniska, kotły, instalacje oczyszczania spalin, stacja transformatorowa, system automatyki, itd.). Elementem uzupełniającym – ale nie wchodzącym w przedmiotowe przedsięwzięcie¹⁵ – będzie także budowa linii ciepłowniczej, przyłączy i wężła cieplnego umożliwiającego „wpięcie” instalacji do sieci ciepłowniczej GPEC.

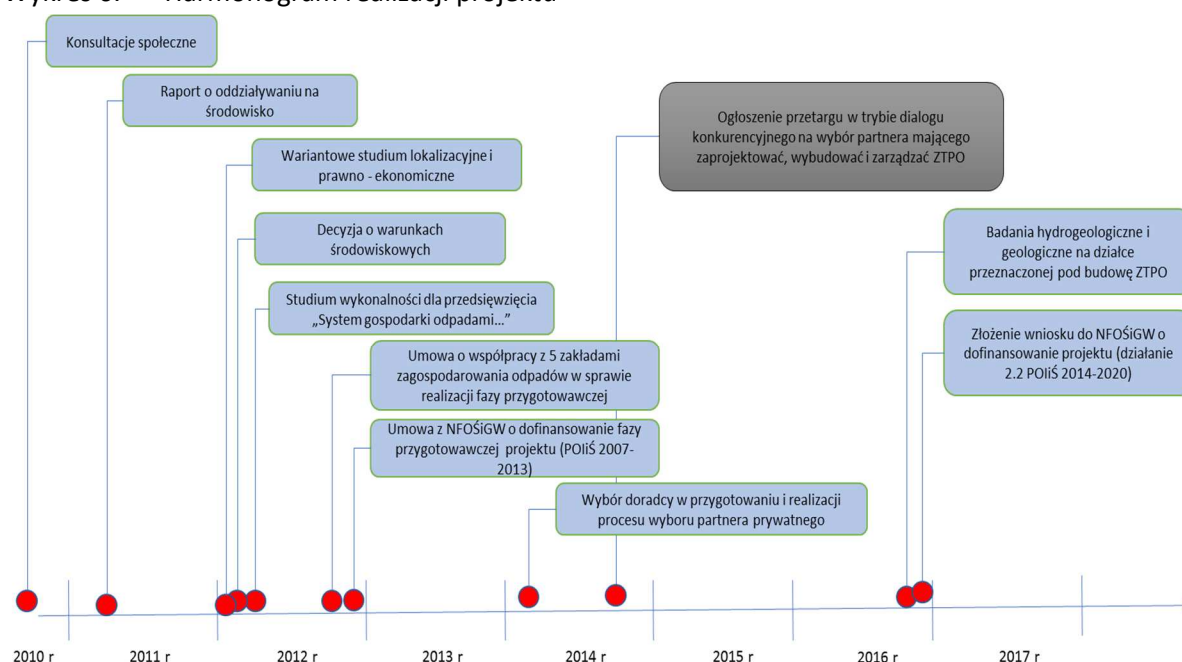
¹⁴ I trwający nadal tj. w lutym 2017 r.

¹⁵ Inwestycję tą ma realizować GPEC.

Projekt budowy ZTPO ma bardzo długą historię. Konieczność stworzenia spalarni odpadów komunalnych dostrzegano już w połowie ubiegłej dekady. O istotności tego projektu dla funkcjonowania Trójmiasta i całego regionu może świadczyć fakt, że znalazł się on na liście projektów indywidualnych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Planowano wówczas budowę instalacji o zdolności przerobowej 250 tys. ton rocznie, której koszt szacowano na ok. 539 mln zł (możliwe do uzyskania dofinansowanie miało wynieść ok. 296 mln zł)¹⁶. W pierwszej połowie 2008 roku rozpoczęto też prace analityczne mające wskazać lokalizację instalacji. Pod uwagę były brane tereny w rejonie Oczyszczalni Wschód, elektrociepłowni w Gdańsku i Gdyni, jak również zakładów IP Kwidzyn. Ostatecznie – m.in. ze względu na koszty transportu – wybór padł na teren składowiska w Szadółkach, zarządzanego przez ZUT Sp. z o.o. Z powodu długości procesów analitycznych, decyzyjnych i administracyjnych (decyzję środowiskową dla wybranej lokalizacji uzyskano w grudniu 2012 r.) projekt został wycofany z listy POIiŚ 2007-2013; pozyskano natomiast dofinansowanie z NFOŚiGW na dalsze prace planistyczne.

Realizacja projektu ma obecnie za sobą trwającą około 9 lat fazę przygotowawczą (Wykres 6). Prowadzony aktualnie przetarg na wybór prywatnego partnera¹⁷ ma zostać rozstrzygnięty w pierwszej połowie 2017 r. Wówczas najprawdopodobniej znane powinny być także wyniki konkursu w ramach POIiŚ, co umożliwi podjęcie dalszych decyzji co do realizacji projektu, jego skali i warunków finansowych dla gmin korzystających z instalacji.

Wykres 6. Harmonogram realizacji projektu

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentów projektowych

Projekt ZTPO został przypisany do Działania 3.1.4 („Rozwój infrastruktury do odzysku i recyklingu odpadów...”) RPS EP. Działanie to obejmuje przedsięwzięcia dotyczące rozbudowy i modernizacji infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych (przetładunek, odzysk, segregacja).

¹⁶ Obwieszczenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013.

¹⁷ Inwestycja ma być prowadzona w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Razem z Działaniem 3.1.3 („Zapobieganie powstawania odpadów...”) oraz 3.3.1 („Zwiększanie świadomości...”) RPS EP tworzy to kompleks działań bezpośrednio korespondujących z hierarchią postępowania z odpadami wskazaną w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022. Wymienione Działania - 3.1.4 i 3.1.3 - funkcjonują w ramach Priorytetu 3.1 „Poprawa stanu środowiska”, który jest jednym z trzech priorytetów współtworzących Cel Szczegółowy 3 RPS EP – „Zrównoważone gospodarowanie zasobami oraz poprawa środowiskowych warunków życia”.

Włączenie budowy ZTPO do zbioru przedsięwzięć strategicznych mających realizować cele SRWP 2020 należy ocenić jako posunięcie słuszne ze względu na znaczenie takiej inwestycji dla regionalnego systemu gospodarowania odpadami, jej kompleksowość oraz kapitałochłonność. Z formalnego punktu widzenia budowa ZTPO, wraz z innymi instalacjami termicznego przetwarzania wskazanymi w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, powinna „domknąć” istniejący system nadając mu atrybut kompleksowości (powstanie pełny cykl zagospodarowania odpadów). W świetle zebranych informacji realizacja tego przedsięwzięcia strategicznego, jednakże nie zapewni skutecznego osiągnięcia celu zaprojektowanej interwencji publicznej. Można wskazać następujące powody takiej sytuacji:

1. Priorytet 3.1 (Poprawa stanu środowiska), do którego zostało przypisane przedsięwzięcie strategiczne ma na celu doprowadzenie do zwiększenia skali recyklingu i zagospodarowania odpadów, w tym wykorzystania frakcji energetycznej. Osiągnięcie tego celu będzie mierzone za pomocą wskaźnika rezultatu „Masa dozwolonych do składowania odpadów ulegających biodegradacji”, dla którego docelowa wartość została ustalona na poziomie 99,3 tys. ton¹⁸,
2. Zgodnie z założeniami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 prognozowana zdolność przerobowa planowanych instalacji termicznych będzie wynosiła w roku 2022 od 235,2 tys. ton/rok do 342,1 tys. ton/rok¹⁹. Prognoza podaży wszystkich strumieni odpadów komunalnych w całym województwie dla roku 2022 wynosi 763,3 tys. ton. Zgodnie z obowiązującymi przepisami możliwe będzie spalanie maksymalnie do 30% tych odpadów tj. ok. 229 tys. ton,
3. Gdyby projektowana instalacja ZTPO powstała w wariantcie „maksymalnym”, tj. przy wydajności wynoszącej ok. 249 tys. ton/rok to wówczas wielkość mocy przerobowych przewyższałaby podaż odpadów o około 20 tys. ton. System byłby więc „domknięty” i zbilansowany (z nadwyżką mocy). Ponieważ projekt ZTPO zostanie zmniejszony do poziomu 160 tys. ton/rok to suma planowanej mocy przerobowej faktycznie może wynieść 235,2 tys. ton, w tym 68% - czyli 160 tys. ton - to potencjał ZTPO, a pozostałe ok. 75 tys. ton to trzy inne instalacje (Nowy Dwór, Chlewnica, Stary Las). Przy ograniczeniu skali instalacji ZTPO system nadal się bilansuje, choć na niższym poziomie,
4. Z zebranych informacji²⁰ wynika jednak, że zbilansowanie to jest zasadniczo formalne. Instalacje termicznego przetwarzania odpadów, które zostały wpisane do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, jako rozwiązania alternatywne na wypadek ograniczenia skali inwestycji w ZTPO, są praktycznie na etapie koncepcyjnym. Dla instalacji tych do tej pory nie zostały przygotowane studia wykonalności, nie dokonano wskazania lokalizacji, a co za tym idzie nie było możliwości uzyskania decyzji środowiskowych (co na ogół jest najbardziej

¹⁸ RPS Ekoefektywne Pomorze, str. 48.

¹⁹ Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, str. 98-99.

²⁰ Wywiady telefoniczne z kierownikami poszczególnych RIPOK.

czasochłonnym elementem procesu przygotowawczego). Sprawą, która nie została też zaadresowana jest zabezpieczenie finansowania dla tych projektów, które może pochodzić wyłącznie z POIiŚ 2014-2020 (RPO WP 2014-2020 nie przewiduje dofinansowania instalacji termicznego przetwarzania odpadów),

5. Reasumując można stwierdzić, że efekt interwencji publicznej będzie niepełny. W sytuacji, gdy już obecnie nie ma żadnej możliwości powiększenia projektu ZTPO, powstanie instalacji komplementarnych jest mało prawdopodobne, a obecny okres programowania jest ostatnią okazją pozyskania taniego kapitału to efektem nieskuteczności interwencji w postaci połowicznego „domknięcia” systemu gospodarki odpadami będzie znaczne ryzyko wzrostu kosztów działania tego systemu ze stratą dla mieszkańców.

Ryzyka i wnioski na przyszłość

Jak zaznaczono wcześniej projekt wszedł obecnie w fazę ostatecznych rozstrzygnięć przede wszystkim co do formuły finansowania inwestycji. Można wskazać kilka rodzajów ryzyka, które wciąż ciążą nad projektem i mogą stanowić duże zagrożenie dla jego realizacji:

1. Wycofanie się z udziału w dostarczaniu odpadów do ZTPO przez RIPOK Eko Dolina (9 gmin) oraz RIPOK Bierkowo (10 gmin) zmieniło rachunek kosztów i wyników przedsięwzięcia. Sytuacja ta sprawiła, że opłata za odbiór odpadów z poszczególnych RIPOK, którą oszacowano, że powinna się zawierać w przedziale 170-400 zł/tonę może zamiast skłaniać się w kierunku dolnej granicy dojść do poziomu 300 zł/tonę, którą gmina Gdańsk uznała za punkt progowy (jeśli opłata miałaby przekroczyć istotnie poziom 300 zł wówczas rozważane może być wycofanie się z inwestycji lub jej zdecydowane ograniczenie, tak aby zaspokajała ona wyłącznie potrzeby Gdańska; instalacja taka mogłaby wówczas zostać zmniejszona do ok. 100 tys. ton/rok),
2. Elementem wywołującym presję na wzrost opłaty za odbiór odpadów (i w związku z tym wzrost ryzyka całego projektu) jest możliwość pojawienia się dodatkowych kosztów i spadku wpływów. Mówiąc o kosztach mamy na myśli np. problem występowania w miejscu lokalizacji instalacji ZTPO tzw. osadów antropogenicznych o kilkunastometrowej miąższości. Stan tych osadów i konsekwencje, jakie to rodzi dla całej inwestycji są dopiero w trakcie rozpoznawania²¹. Możliwe są tu dwa rozwiązania. Grunt, na którym ma być posadowiona instalacja może wymagać wzmocnienia poprzez palowanie, co rodzi określone koszty. Po drugie może zaistnieć konieczność wybrania osadów i przeniesienia ich do tzw. kwater. Rozwiązanie to – z posiadanych informacji – jednak nie wchodzi w grę (sprzeciwia się temu gmina Gdańsk²²). Oznaczałoby to zawieszenie całej inwestycji i konieczność znalezienia nowej lokalizacji, dla której konieczne byłoby uzyskanie nowej decyzji środowiskowej,
3. Po stronie przychodowej odejście dwóch RIPOK może oznaczać np. zmiany w strukturze wartości kalorycznej odpadów. Kaloryczność odpadów pochodzących z dużych miast jest znacznie wyższa niż odpadów z miast małych czy wsi (w odpadach wielkomiejskich jest duża zawartość frakcji energetycznej – papieru i plastiku²³). Wycofanie się Gdyni może więc

²¹ Badania hydrogeologiczne mające rozpoznać ten problem zostały zlecone dopiero pod koniec 2016 r.

²² Decyzja taka związana jest z dużym ryzykiem wystąpienia gwałtownej emisji odorów.

²³ Przykładowo w dużych miastach papier i tworzywa sztuczne to ok. 34% odpadów, w małych miastach (do 50 tys. mieszkańców) 21%, na wsi 15%. Porównaj: Krajowy plan gospodarki odpadami 2022, str. 13.

pogorszyć kaloryczność odpadów 24co z kolei będzie oznaczało pogorszenie relacji finansowych na poziomie wytwarzanego i dostarczanego do sieci ciepła użytkowego. Dochody ze sprzedaży ciepła mogą być więc niższe niż szacowano, co znowu może stwarzać presję i argument na rzecz wyższej, a nie niższej opłaty za odbiór odpadów²⁵. W ocenie respondentów wymienione ryzyko (niższe wpływy) jest jednak niewielkie (kierownictwo projektu spodziewa się, że koszty budowy i eksploatacji deklarowane w ofertach przetargowych okażą się niższe niż szacowany obecnie koszty 460 mln zł; również niższa kaloryczność odpadów została uwzględniona w rachunku wyników),

4. Źródłem ryzyka jest wciąż niewiadoma wielkość dofinansowania (im mniejsze dofinansowanie dotacyjne, tym większa wartość kredytu komercyjnego, co podniesie koszty finansowe projektu). We wniosku złożonym do NFOŚiGW, przy szacunkowej wartości projektu wynoszącej 460 mln zł wnioskowane jest dofinansowanie na poziomie 68% tj. ok. 313 mln zł. Trudno obecnie oszacować czy uzyskanie takiego dofinansowania jest realne. Alokacja na cały IV konkurs w ramach działania 2.2 POLiŚ 2014-2020 w zakresie instalacji termicznego przetwarzania odpadów, wyniosła 500 mln zł; na innego rodzaju projekty dotyczące gospodarki odpadami przeznaczono z kolei 2,1 mld zł. Ponieważ w zakresie projektów drugiego typu nie zgłoszono żadnego wniosku alokacja na projekty instalacji termicznych wzrosła do kwoty 2,6 mld zł, co znacznie poprawia szanse gdańskiego projektu na wysokie dofinansowanie,
5. Należy także wskazać, że bardzo istotnym źródłem ryzyka jest niespełnienie na poziomie kraju warunku *ex-ante* dotyczącym przyjęcia do końca 2016 roku przez wszystkie województwa planów gospodarki odpadami; warunek ten spełniło osiem województw, w tym pomorskie.

Aby na obecnym etapie realizacji przedsięwzięcia strategicznego zwiększyć skuteczność interwencji zaplanowanej w SRWP 2020 proponujemy:

1. Dokonać oceny deklaracji poszczególnych gmin i RIPOK w zakresie realnego zainteresowania i możliwości budowy instalacji termicznego przetwarzania odpadów wymienionych w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022; wesprzeć (w zakresie prac przygotowawczych) te przedsięwzięcia, które mają realny potencjał realizacyjny,
2. Aby zmniejszyć ryzyko istnienia dużej nadwyżki podaży odpadów nad zdolnościami przerobowymi instalacji do ich termicznego przetwarzania konieczne jest przyśpieszenie realizacji projektów (tj. przyśpieszenie konkursów w działaniu 11.2 RPO WP 2014-2020) zwiększających skalę recyklingu (obniżających w ten sposób masę odpadów kierowanych do obróbki termicznej) – np. projektów dotyczących modernizacji istniejących i budowy nowych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, projektów dotyczących budowy instalacji do odzysku i/lub recyklingu. W Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego zidentyfikowano 33 projekty modernizacyjne oraz 43 projekty budowy nowych punktów selektywnego zbierania odpadów. Na konkurs w ramach działania 11.2 RPO WP 2014-2020 (budowa nowych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych) ogłoszony w

²⁴ Z przeprowadzonych badań wynika, że kaloryczność odpadów na składowisku w Łężycach zarządzanym przez Eko Dolinę (która wycofała się z ZTPO) wynosiła ok. 21,2 MJ/kg. Średnia kaloryczność jaką przyjęto planując ZTPO wyniosła 14 MJ/kg. Porównaj: J. Łuczak, M. Nischk, M. Klein, J. Hupka Analiza odpadów z aglomeracji trójmiejskiej pod kątem termicznego wykorzystania frakcji energetycznej. Inżynieria i Aparatura Chemiczna, 2011, 50, 5, s. 66-67.

²⁵ Na temat relacji pomiędzy wielkością instalacji, kalorycznością odpadów i wielkością dofinansowania a progiem rentowności patrz: P. Małyska Analiza ilościowa strumieni odpadów komunalnych wytwarzanych w Polsce oraz prawne i rynkowe możliwości ich utylizacji w spalarniach – perspektywa 2020. Rynek Energii, czerwiec 2016.

grudniu 2016 r. wpłynęło 10 wniosków (kwota wnioskowanego wsparcia wynosi ok. 7,7 mln zł przy alokacji na konkurs wynoszącej 39,6 mln zł). Kolejny konkurs planowany jest na czwarty kwartał 2017 r.

3. Należy podjąć działania informacyjne budujące wizerunek przedsięwzięcia jako inwestycji strategicznie ważnej, racjonalnej i w pełni uzasadnionej interesem regionu, wzmacniające w ten sposób zainteresowanie gmin udziałem w tym projekcie.

Podmiot realizujący: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
Beneficjent: Samorząd Województwa Pomorskiego
Interesariusze: użytkownicy budynków (instytucje kultury, szkoły)
Beneficjenci końcowi: Mieszkańcy województwa pomorskiego
Wartość projektu: 64,7 mln zł
Źródła finansowania: 10.2 RPO WP 2014-2020

1.8 TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wprowadzenie

Termomodernizacja obiektów SWP jest przedsięwzięciem strategicznym stanowiącym kontynuację prowadzonych od wielu lat inwestycji mających prowadzić do zwiększenia efektywności energetycznej i poprawy struktury bilansu energetycznego w regionie. Celem operacyjnym przedsięwzięcia jest przeprowadzenie szeregu prac budowlano-remontowych i instalacyjnych w budynkach użyteczności publicznej administrowanych lub eksploatowanych przez jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego oraz podmioty prywatne. Obok zindywidualizowanych korzyści na poziomie konkretnych obiektów i instytucji (poprawa komfortu cieplnego, poprawa bilansu energetycznego) duża skala przedsięwzięcia może też w istotny sposób wpłynąć na ograniczenie przyczyn problemów diagnozowanych na poziomie województwa – np. zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi²⁶ pochodzącymi ze źródeł ciepła wykorzystujących konwencjonalne nośniki energii (kotły opalane węglem).

Realizacja przedsięwzięcia

Zaplanowane prace budowlano-remontowe i instalacyjne mają obejmować docieplenie ścian zewnętrznych i wewnętrznych, stropów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę węzłów ciepłych, wymianę izolacji lub wymianę całej instalacji centralnego ogrzewania, instalacji klimatyzacyjnej i wentylacyjnej, montaż odnawialnych źródeł energii (np. systemy solarne, kotły na biomase) oraz instalację systemów zarządzania energią. Podstawą do określenia zakresu niezbędnych robót były audyty energetyczne poszczególnych obiektów²⁷. Przedsięwzięcie składa się z trzech

²⁶ Pył PM10 i PM 2,5 – pył zawieszony będący mieszaniną cząstek stałych i cieczy o średnicy mniejszej niż 10 µm lub 2,5 µm.

²⁷ Audyty miały na celu określenie katalogu działań służących poprawie współczynników przenikania ciepła i bilansu energetycznego budynków oraz stopnia spełniania przez poszczególne elementy konstrukcyjne norm efektywności energetycznej.

odrębnych pakietów zadaniowych. Pakiet I obejmuje 21 obiektów o różnym przeznaczeniu użytkowym (obiekty użytkowane przez ZDW, zespoły szkół podlegające Marszałkowi województwa, ośrodki szkolno-wychowawcze). Pakiet II to 8 obiektów użytkowanych przez jednostki kultury (muzea, budynki Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, Teatr Muzyczny). Pakiet III dotyczy termomodernizacji łącznie 23 budynków należących do szpitali podlegających SWP. Szacunkowa wartość całego przedsięwzięcia wynosi ok. 64,7 mln zł, przy czym pakiet III stanowi jego największy element pod względem wartości (ok. 40,8 mln zł). Wszystkie pakiety mają być finansowane w ramach działania 10.2 RPO WP 2014-2020. Realizacja przedsięwzięcia strategicznego powinna prowadzić do osiągnięcia trzech celów.

Po pierwsze termomodernizacja powinna zwiększyć poziom efektywności energetycznej eksploatowanych budynków²⁸. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez działania zmniejszające poziom strat energii w budynkach (wypromieniowywanie ciepła na skutej wadliwej izolacji) oraz zastosowaniu wysokosprawnych źródeł energii, w tym OZE. Po drugie wyższa sprawność energetyczna oraz zastosowanie źródeł o niskim poziomie emisji zanieczyszczeń będzie zmniejszało presję na środowisko, w tym w szczególności zanieczyszczenie powietrza pyłami. Po trzecie wyższa efektywność energetyczna powinna znaleźć odzwierciedlenie w spadku kosztów utrzymania obiektów - ogrzewania i/lub klimatyzacji - ponoszonych przez dany podmiot, a w większości przypadków *de facto* finansowany ze środków SWP (dotacje).

Wsparcie przez SWP termomodernizacji różnych obiektów użyteczności publicznej ma stosunkowo długą historię. W poprzednim okresie programowania (2007-2013) ze środków RPO dofinansowano łącznie 52 projekty o wartości 187,2 mln zł. Dotyczyły one modernizacji obiektów szkolnych, placówek kultury i jednostek ochrony zdrowia. Ponadto budynki 7 szpitali Województwa Pomorskiego były poddane termomodernizacji ze środków PO IŚ 2007-2013, kwota dofinansowania wyniosła 30,4 mln zł. Stan zaawansowania omawianego przedsięwzięcia strategicznego przedstawia się następująco:

1. W przypadku pakietu I – zgromadzono niezbędną dokumentację inwentaryzacyjną obiektów oraz pozwolenia administracyjne; uzyskano dofinansowanie projektu z RPO WP 2014-2020, dokonano wyboru inżyniera kontraktu oraz wykonawcy robót budowlanych i instalacyjnych; do końca 2016 r. zakończono prace w 4 budynkach:
 - a) Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zieliniu,
 - b) Wojewódzki Zespół Szkół Policealnych nr 2 przy Al. Hallera w Gdańsku,
 - c) budynek Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku,
 - d) budynek PFS w Gdańsku,
2. W przypadku pakietu II – pozyskano finansowanie projektu z RPO WP 2014-2020; w marcu 2017 r. ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy robót budowlanych i instalacyjnych,
3. W przypadku pakietu III – zlecono wykonanie aktualizacji audytów energetycznych.

Stan zaawansowania:

1. Pakiet I:
 - a) Zaawansowanie czasowe: 39% (założony okres realizacji: 02.2016 r. – 09.2018 r.)²⁹

²⁸ Tym samym nastąpi także dostosowanie działań SWP do wymogów regulacyjnych – przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej oraz w przypadku konkretnych obiektów do odpowiednich norm: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

²⁹ Na podstawie terminów określonych w liście projektów realizowanych z Funduszu Europejskich w latach 2014-2020. Stan na 2.01.2017 r.

- b)** Zaawansowanie rzeczowe – wejście projektu w fazę realizacji (prace budowlano-instalacyjne),

2. Pakiet II:

- a)** Zaawansowanie czasowe: 28% (założony okres realizacji: 06.2016 r. – 11.2018 r.)³⁰
- b)** Zaawansowanie rzeczowe: faza przygotowawcza,

3. Pakiet III: Zaawansowanie rzeczowe: faza przygotowawcza,

Ryzyko zidentyfikowane na obecnym etapie realizacji przedsięwzięcia: brak możliwości sfinansowania wkładu własnego (ryzyko dotyczy pakietu III).

Realizowane przedsięwzięcie jest jednym z elementów działań termomodernizacyjnych podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na terenie województwa pomorskiego. Jest to jednocześnie jedno z kilku przedsięwzięć realizowanych na tak szeroką skalę (termomodernizację 49 obiektów użyteczności publicznej prowadzi MOF Słupsk, MOF Malbork-Sztum termomodernizuje 39 obiektów, a MOF Chojnicko-Człuchowski 33 obiekty). Do lutego 2017 r. z RPO WP 2014-2020 finansowanie uzyskało 20 projektów termomodernizacyjnych o łącznej wartości 281,8 mln zł. Razem z przedsięwzięciem strategicznym (trzy pakiety) byłyby to 23 projekty o wartości 346,5 mln zł. Udział przedsięwzięcia strategicznego (wszystkie pakiety) w całym portfelu projektów termomodernizacyjnych wynosiłby zatem ok. 18,7% przy czym pakiet trzeci („zdrowie”) byłby jednym z pięciu największych projektów (o wartości przekraczającej 30 mln zł).

Z zebranych danych wynika, że istnieje duże ryzyko braku możliwości realizacji III – największego wartościowo - pakietu. Kluczowym problemem jest tu wysokość wkładu własnego poszczególnych szpitali. Po pierwsze, ze względu na mechanizm finansowania służby zdrowia nie dysponują one nadwyżkami środków finansowych na wykazanie wkładu własnego. Po drugie, mechanizm określania poziomu dofinansowania dotacyjnego, traktujący obniżkę kosztów zużycia energii jako dochód beneficjenta, działa w kierunku obniżenia stopy dofinansowania i wzrostu wielkości wkładu własnego. W tej sytuacji istnieje ryzyko, że brak realizacji pakietu III znacznie zmniejszy skuteczność interwencji publicznej w ramach przedsięwzięcia strategicznego, jak również osłabi skuteczność wszystkich działań termomodernizacyjnych JST. Z posiadanych danych wynika, że pakiet III dotyczy obiektów najbardziej energochłonnych. Zużywają one ok. 47,5 GJ to jest ok. 88,1% energii zużywanej przez obiekty wchodzące w skład wszystkich trzech pakietów³¹. Tym samym ich termomodernizacja przyniosłaby największą korzyść dla bilansu energetycznego, środowiska (pyły, gazy cieplarniane) i finansów województwa (udział III pakietu w „zaoszczędzonej” energii wynosiłby 88,5%). Ograniczenie termomodernizacji obiektów SWP tylko do pakietu I oraz II znacznie obniży skalę efektów końcowych i wkład RPO WP 2014-2020 w realizację wskaźników przewidzianych w RPS EP (liczba zmodernizowanych energetycznie budynków, ilość zaoszczędzonej energii cieplnej, uniknięta emisja CO₂).

³⁰ Tamże.

³¹ Obliczono na podstawie danych z audytów energetycznych i tzw. obmiarów.

ZAŁĄCZNIK NR 4. WZORY NARZĘDZI BADAWCZYCH**Konspekt wywiadu z kierownikami RPS**

- Które CS i CO SRWP 2020 oraz CSz RPS realizowane są najsprawniej, a które najslabiej, w tym jeżeli chodzi o zobowiązania SWP i przedsięwzięcia strategiczne, a także inne działania? Co o tym decyduje – dostępność źródeł finansowania, opóźnienia w ich uruchamianiu, wewnętrzne zasoby ludzkie, trudności z koordynacją i mobilizacją interesariuszy, zmiana warunków zewnętrznych, bariery prawne czy inne czynniki? Jakie są największe ryzyka dotyczące wdrażania SRWP i RPS?
- Czy i w jaki sposób monitorują Państwo zmiany w zakresie pożądaných efektów dla zdefiniowanych kierunków interwencji publicznej?
- Które ze Zobowiązań SWP oraz przedsięwzięć strategicznych w ramach danego RPS należy uznać za najtrudniejsze w realizacji. Dlaczego? Jakie działania naprawcze należy podjąć w odniesieniu do ZSWP i PS oraz w zakresie innych sposobów oddziaływania na realizację celów SRWP i RPS?
- Które z oczekiwanych działań rządu mają rzeczywiście istotny (blokujący) wpływ na realizację celów SRWP i RPS oraz czy SWP może na nie realnie oddziaływać (w jaki sposób)? Jakie są nowe ryzyka związane z działaniami obecnego rządu i sposoby żeby przeciwdziałać tym ryzykom?
- W jakim stopniu działania na rzecz realizacji celów SRWP i RPS w danym obszarze są zapewniane przez RPO WP, tak w odniesieniu do SWP, jak i interesariuszy (które priorytety inwestycyjne, działania i typy projektów)?
- W jakim zakresie – tj. w odniesieniu do jakich celów SRWP i RPS - ukierunkowanie tematyczne interwencji RPO WP 2014-2020 nie daje możliwości na finansowanie potrzebnych działań?
- Jakie są inne istotne źródła finansowania działań na rzecz realizacji celów SRWP i RPS?
- Czy interwencja rzeczywiście powinna być skoncentrowana na określonych terytoriach? Jeśli tak to jakich? Czy Obszary Strategicznej Interwencji dla poszczególnych kierunków działań/priorytetów są właściwie zdefiniowane?
- Czy instrumenty terytorialne tj. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz Zintegrowane Porozumienia Terytorialne (ZPT) mają znaczenie dla realizacji celów SRWP 2020 i RPS w danym obszarze? Jak duża jest ich waga?
- Jakie są mechanizmy (typu wymóg projektów zintegrowanych) wzmacniające lub ograniczające skuteczność realizowanych projektów w ramach RPO WP 2014-2020 w osiągnięciu celów SRWP 2020 i RPS? Jakie narzędzia mają kierownicy poszczególnych RPS'ów jeżeli chodzi o stymulowanie aktywności interesariuszy w zakresie realizowania projektów konkursowych oraz oddziaływania na ich jakość?
- W jakim stopniu realizacja ZSWP i PS wpłynie na realizację celów SRWP i RPS, a w jakim stopniu wpływać będą inne projekty realizowane przez interesariuszy? Jakie narzędzia/zasoby/procedury mają kierownicy RPS'ów do monitorowania aktywności projektowej interesariuszy wykraczającej poza ZSWP oraz monitorowanie realizowania szacowanych budżetów poszczególnych RPS'ów?
- Jakie można zidentyfikować ryzyka dotyczące wdrażania RPO WP 2014-2020, które mogą wpłynąć na realizację celów SRWP 2020 oraz jej instrumentów – RPS? Czy, a jeśli tak to jakie działania należy podjąć w celu wzmocnienia efektów interwencji RPO WP 2014-2020 w kontekście realizacji celów SRWP 2020 i RPS?

Konspekt wywiadu z przedstawicielami IZ (departamenty wdrożeniowe)

- W jakim stopniu działania na rzecz realizacji celów SRWP i RPS w danym obszarze są zapewniane przez RPO WP, tak w odniesieniu do SWP, jak i interesariuszy (które priorytety inwestycyjne, działania i typy projektów)?
- Jak Pani/Pan ocenia postęp w realizacji strategii SRWP 2020 i poszczególnych RPS poprzez pryzmat projektów finansowanych w ramach RPO?
- W jakim zakresie – tj. w odniesieniu do jakich celów SRWP i RPS - ukierunkowanie tematyczne interwencji RPO WP 2014-2020 nie daje możliwości na finansowanie potrzebnych działań?
- Czy oczekiwania wobec władz centralnych mają znaczenie w kontekście realizacji RPO WP? Jeżeli tak to jaki jest ten wpływ? Czy zostały one poprawnie sformułowane?
- Jak Pani/Pan ocenia stopień realizacji zobowiązań SWP dotyczących RPO WP? Czy są takie które należy uznać za problematyczne? Proszę opisać charakter problemu?
- Czy przedsięwzięcia strategiczne, które będą realizowane w ramach RPO są dobrze przygotowane do tego programu? Czy są ryzyka, że któreś z przedsięwzięć nie zostanie zrealizowane w perspektywie finansowej 2014-2020?
- Czy można już ocenić postęp realizacji przedsięwzięć strategicznych w kontekście działań konkursowych i pozakonkursowych realizowanych w ramach RPO WP?
- Czy zidentyfikowano zagrożenia (jakie?) w związku z wdrażaniem projektów konkursowych? Jakie są zagrożenia dla realizacji przedsięwzięć strategicznych realizowanych w trybie konkursowym? Jakie są mechanizmy ich przeciwdziałania?
- Czy zidentyfikowano zagrożenia (jakie?) w związku z wdrażaniem projektów pozakonkursowych? Jakie jest zagrożenie dla realizacji przedsięwzięć strategicznych realizowanych w trybie pozakonkursowym? Jakie są mechanizmy ich przeciwdziałania?
- Jakiego znaczenia dla realizacji SRWP 2020 mają projekty finansowane w formule ZIT/ZPT? Które z nich przyniosą największy, a które najmniejszy efekt w kontekście realizacji celów SRWP?
- Jakiego ryzyka dla realizacji SRWP 2020 wynikają z przyjętych instrumentów ZIT/ZPT?
- Jak wygląda obecnie w praktyce system monitorowania realizacji RPO WP 2014-2020? w jaki sposób identyfikowane jest ryzyko realizacji poszczególnych działań (czy jest sporządzana analiza ryzyka? W jakich cyklach czasowych?)
- Jakiego działania można jeszcze podjąć w celu wzmocnienia efektów interwencji RPO WP 2014-2020 w kontekście realizacji celów SRWP 2020 i RPS?

Konspekt wywiadu z przedstawicielami IP (ARP, WUP)

- Jak oceniają Państwo realizację CS i CO SRWP 2020 oraz CSz RPS w obszarach, dla których pełnią Państwo rolę IP? Jakiego widzą Państwo zagrożenia dla realizacji tych celów?
- Jakiego można zidentyfikować ryzyka dotyczące wdrażania RPO WP 2014-2020 w obszarach, dla których pełnią Państwo rolę IP? Jaki jest stan zaawansowania realizowanych przez Państwa konkursów?
- Jak oceniają Państwo zainteresowanie i przygotowanie beneficjentów jeżeli chodzi o aplikowanie i realizowanie projektów konkursowych w obszarach dla których pełnią Państwo rolę IP?

- Czy w ramach spotkań z beneficjentami pojawiają się wskazania na pożądane działania wspierające, które wykraczają poza zakres interwencji przewidywany w ramach RPO WP?
- Jak oceniają Państwo funkcjonowanie mechanizmów tematycznego ukierunkowania interwencji w ramach RPO WP (w tym m.in. dot. zawężenia interwencji w zakresie B+R+I na obszarach inteligentnych specjalizacji Pomorza)?
- Jak oceniają Państwo funkcjonowanie mechanizmów terytorialnego ukierunkowania interwencji w ramach RPO WP (obszary strategicznej interwencji)
- Na jakie istotne ograniczenia napotyka Państwo w zakresie realizacji funkcji IP (np. problem z naborem ekspertów do oceny projektów, deficyty w zakresie zasobów wewnętrznych itp.)?
- Czy, a jeśli tak to jakie działania należy podjąć w celu wzmocnienia efektów interwencji RPO WP 2014-2020 w kontekście realizacji celów SRWP 2020 i RPS (np. działania informacyjne podnoszące świadomość beneficjentów itp.)?
- Jak oceniają Państwo stopień realizacji zobowiązań SWP będących w gestii Państwa instytucji (w przypadku ARP także przedsięwzięć strategicznych)? Czy są takie, gdzie zidentyfikowano problemy? Jeżeli tak, proszę opisać charakter problemu?

Konspekt wywiadu z przedstawicielem ZIT

- Jakie są kluczowe wyzwania rozwojowe dla Pana/Pani obszaru funkcjonalnego? Jakie są priorytety zdefiniowane w strategii obszaru metropolitalnego (OM)?
- Proszę ocenić na ile cele SRWP 2020 - zdefiniowane w odpowiedzi na potrzeby całego województwa - odpowiadają potrzebom i uwarunkowaniom rozwoju OM?
- W jakich obszarach Państwa sytuacja różni się od uwarunkowań całego regionu? Czy pomiędzy SRWP 2020 a strategią OM istnieją istotne różnice? W jakim zakresie i z czego wynikają?
- Czy z dzisiejszej perspektywy rozwoju obszaru funkcjonalnego widzi Pan/Pani potrzebę modyfikacji, zmian, uzupełnienia SRWP 2020 o nowe cele, narzędzia realizacji? W jakich obszarach?
- Proszę ocenić podejście terytorialnego ukierunkowania interwencji (OSI) w ramach SRWP 2020, RPS-ów i w konsekwencji RPO WP 2014-2020. Na ile proces ich definiowania przebiegał właściwie. Na ile OSI zostały właściwie zdefiniowane? Proszę wskazać ewentualne dodatkowe obszary problemowe - z punktu widzenia OM, które zostały pominięte w OSI?
- Które z OSI są kluczowe z punktu widzenia OM?
- Które z OSI - z perspektywy czasu - nie spełniają swoich założeń lub ich znaczenie znacząco zmalało?
- Proszę ocenić proces kształtowania się i negocjacji ZIT. Na ile ZIT odpowiada na kluczowe wyzwania OM zdefiniowane w jego strategii? Czy uważa Pan/Pani, że wszystkie kluczowe dla obszaru funkcjonalnego kwestie zostały uwzględnione w ZIT? Jakich problemów zabrakło? Dlaczego?
- Jakie wystąpiły trudności w procesie tworzenia partnerstwa, definiowania zakresu i negocjacji z Samorządem Województwa?
- Jak Pan/Pani ocenia znaczenie mechanizmu ZIT z punktu widzenia: i) ustalania priorytetów; ii) tworzenia partnerstw niezbędnych do zdefiniowania działań i ich realizacji; iii) zapewnienia

środków niezbędnych do realizacji; iv) zasobów ludzkich, kompetencji do wdrażania przez OM instrumentu typu ZIT?

- Czy partnerstwa podmiotów zawiązane na etapie tworzenia ZIT dla obszaru obecnie funkcjonują i przerodziły się w stałą strukturę koordynującą kluczowe przedsięwzięcia rozwojowe. Jaki jest wpływ partnerstw na realizację przedsięwzięć przewidzianych w ZIT? Jakie występują tutaj trudności? Czy i ewentualnie jakie działania należałoby podjąć aby wzmocnić takie działania?
- Jaki jest poziom zaawansowania działań/przedsięwzięć zdefiniowanych w ramach ZIT w Państwa przypadku? Jaka jest gotowość poszczególnych partnerów – liderów projektów w ZIT? Jakie wystąpiły trudności w realizacji? Czy wystąpiły opóźnienia w stosunku do zakładanego harmonogramu? Jakie są ich przyczyny?
- Jak jest ryzyko niezrealizowania działań/przedsięwzięć przewidzianych w ZIT oraz osiągnięcia zakładanych celów? W jakich obszarach ryzyka są największe? Jakie są ich przyczyny?
- Jakie działania mogłyby usprawnić realizację ZIT?
- Jak Pan/Pani ocenia mechanizm ZIT w stosunku do innych mechanizmów (przedsięwzięć strategicznych, otwartych konkursów, innych preferencji) przewidzianych w RPO WP?
- Czy przewidziany mechanizm daje szansę na skuteczne uzyskanie dofinansowania i realizację działań? Czy potrzebne są jakieś modyfikacje w tym zakresie? Jakie?
- W jakim stopniu RPO WP 2014-2020 w ramach swoich instrumentów adresują potrzeby rozwojowe OM? Na ile mechanizmy, warunki dostępu oraz kryteria wyboru są właściwe/odpowiednie z punktu widzenia uwarunkowań Pana/Pani subregionu? Gdzie występują ewentualne problemy?

Konspekt wywiadu z przedstawicielami ZPT

- Jakie są kluczowe wyzwania rozwojowe dla Pana/Pani obszaru funkcjonalnego?
- Proszę ocenić na ile cele SRWP 2020 - zdefiniowane w odpowiedzi na potrzeby całego województwa - odpowiadają potrzebom i uwarunkowaniom rozwoju Państwa obszaru? W jakich obszarach Państwa sytuacja różni się od uwarunkowań całego regionu? ?
- Czy z dzisiejszej perspektywy rozwoju obszaru funkcjonalnego widzi Pan/Pani potrzebę modyfikacji, zmian, uzupełnienia SRWP 2020 o nowe cele, narzędzia realizacji? W jakich obszarach?
- Proszę ocenić podejście terytorialnego ukierunkowania interwencji (OSI) w ramach SRWP 2020, RPS-ów i w konsekwencji RPO WP 2014-2020. Na ile proces ich definiowania przebiegał właściwie? Na ile OSI zostały właściwie zdefiniowane? Proszę wskazać ewentualne dodatkowe obszary problemowe - z punktu widzenia Pana/Pani obszaru funkcjonalnego, które zostały pominięte w OSI?
- Które z OSI są kluczowe z punktu widzenia Pana/Pani obszaru?
- Które z OSI - z perspektywy czasu - nie spełniają swoich założeń lub ich znaczenie znacząco zmalało?
- Czy zakres przestrzenny MOF został właściwie określony? Jeśli nie, to gdzie wystąpiły niedopasowania oraz jaki miały one wpływ na efekty wynegocjowanych ZPT?
- Proszę ocenić proces kształtowania się i negocjacji ZPT w Pana/Pani subregionie? Czy uważa Pan/Pani, że wszystkie kluczowe dla obszaru funkcjonalnego kwestie zostały uwzględnione w ZPT? Jakich problemów zabrakło? Dlaczego?

- Jakiego wystąpiły trudności w procesie tworzenia partnerstwa, definiowania zakresu i negocjacji z Samorządem Województwa?
- Jak Pan/Pani ocenia znaczenie mechanizmu ZPT z punktu widzenia: i) ustalania priorytetów; ii) tworzenia partnerstw niezbędnych do zdefiniowania działań i ich realizacji; iii) zapewnienia środków niezbędnych do realizacji?
- Czy partnerstwa podmiotów zawiązane na etapie tworzenia ZPT dla obszaru obecnie funkcjonują i przerodziły się w stałą strukturę koordynującą kluczowe przedsięwzięcia rozwojowe. Jaki jest wpływ partnerstw na realizację przedsięwzięć przewidzianych w ZPT? Jakiego występują tutaj trudności? Czy i ewentualnie jakie działania należałoby podjąć aby wzmocnić takie działania?
- Jaki jest poziom zaawansowania działań/przedsięwzięć zdefiniowanych w ramach ZPT w Państwa przypadku? Jakiego wystąpiły trudności w realizacji? Czy wystąpiły opóźnienia w stosunku do zakładanego harmonogramu? Jakiego są ich przyczyny?
- Jakiego jest ryzyko niezrealizowania działań/przedsięwzięć przewidzianych w ZPT oraz osiągnięcia zakładanych celów? W jakich obszarach ryzyka są największe? Jakiego są ich przyczyny?
- Jakiego działania mogłyby usprawnić realizację ZPT?
- Jak Pan/Pani ocenia mechanizm ZPT w stosunku do innych mechanizmów (przedsięwzięć strategicznych, otwartych konkursów, innych preferencji) przewidzianych w RPO WP?
- Czy przewidziany mechanizm daje szansę na skuteczne dofinansowanie zdefiniowanych projektów? Czy potrzebne są jakiegoś modyfikacje w tym zakresie? Jakiego?
- W jakim stopniu RPO WP 2014-2020 w ramach swoich instrumentów adresują potrzeby rozwojowe Pana/Pani subregionu? Na ile mechanizmy, warunki dostępu oraz kryteria wyboru są właściwe/odpowiednie z punktu widzenia uwarunkowań Pana/Pani subregionu? Gdzie występują ewentualne problemy?

Konspekt wywiadu z przedstawicielem ZIT

- Jakiego są kluczowe wyzwania rozwojowe dla Pana/Pani obszaru funkcjonalnego? Jakiego są priorytety zdefiniowane w strategii obszaru metropolitalnego (OM)?
- Proszę ocenić na ile cele SRWP 2020 - zdefiniowane w odpowiedzi na potrzeby całego województwa - odpowiadają potrzebom i uwarunkowaniom rozwoju OM?
- W jakich obszarach Państwa sytuacja różni się od uwarunkowań całego regionu? Czy pomiędzy SRWP 2020 a strategią OM istnieją istotne różnice? W jakim zakresie i z czego wynikają?
- Czy z dzisiejszej perspektywy rozwoju obszaru funkcjonalnego widzi Pan/Pani potrzebę modyfikacji, zmian, uzupełnienia SRWP 2020 o nowe cele, narzędzia realizacji? W jakich obszarach?
- Proszę ocenić podejście terytorialnego ukierunkowania interwencji (OSI) w ramach SRWP 2020, RPS-ów i w konsekwencji RPO WP 2014-2020. Na ile proces ich definiowania przebiegał właściwie. Na ile OSI zostały właściwie zdefiniowane? Proszę wskazać ewentualne dodatkowe obszary problemowe - z punktu widzenia OM, które zostały pominięte w OSI?
- Które z OSI są kluczowe z punktu widzenia OM?
- Które z OSI - z perspektywy czasu - nie spełniają swoich założeń lub ich znaczenie znacząco zmalało?

- Proszę ocenić proces kształtowania się i negocjacji ZIT. Na ile ZIT odpowiada na kluczowe wyzwania OM zdefiniowane w jego strategii? Czy uważa Pan/Pani, że wszystkie kluczowe dla obszaru funkcjonalnego kwestie zostały uwzględnione w ZIT? Jakich problemów zabrakło? Dlaczego?
- Jakie wystąpiły trudności w procesie tworzenia partnerstwa, definiowania zakresu i negocjacji z Samorządem Województwa?
- Jak Pan/Pani ocenia znaczenie mechanizmu ZIT z punktu widzenia: i) ustalania priorytetów; ii) tworzenia partnerstw niezbędnych do zdefiniowania działań i ich realizacji; iii) zapewnienia środków niezbędnych do realizacji; iv) zasobów ludzkich, kompetencji do wdrażania przez OM instrumentu typu ZIT?
- Czy partnerstwa podmiotów zawiązane na etapie tworzenia ZIT dla obszaru obecnie funkcjonują i przerodziły się w stałą strukturę koordynującą kluczowe przedsięwzięcia rozwojowe. Jaki jest wpływ partnerstw na realizację przedsięwzięć przewidzianych w ZIT? Jakie występują tutaj trudności? Czy i ewentualnie jakie działania należałoby podjąć aby wzmocnić takie działania?
- Jaki jest poziom zaawansowania działań/przedsięwzięć zdefiniowanych w ramach ZIT w Państwa przypadku? Jaka jest gotowość poszczególnych partnerów – liderów projektów w ZIT? Jakie wystąpiły trudności w realizacji? Czy wystąpiły opóźnienia w stosunku do zakładanego harmonogramu? Jakie są ich przyczyny?
- Jakie jest ryzyko niezrealizowania działań/przedsięwzięć przewidzianych w ZIT oraz osiągnięcia zakładanych celów? W jakich obszarach ryzyka są największe? Jakie są ich przyczyny?
- Jakie działania mogłyby usprawnić realizację ZIT?
- Jak Pan/Pani ocenia mechanizm ZIT w stosunku do innych mechanizmów (przedsięwzięć strategicznych, otwartych konkursów, innych preferencji) przewidzianych w RPO WP?
- Czy przewidziany mechanizm daje szansę na skuteczne uzyskanie dofinansowania i realizację działań? Czy potrzebne są jakieś modyfikacje w tym zakresie? Jakie?
- W jakim stopniu RPO WP 2014-2020 w ramach swoich instrumentów adresują potrzeby rozwojowe OM? Na ile mechanizmy, warunki dostępu oraz kryteria wyboru są właściwe/odpowiednie z punktu widzenia uwarunkowań Pana/Pani subregionu? Gdzie występują ewentualne problemy?